

Banderole cu mărci tipărite pentru ziare și periodice (1870-1909) - partea a I-a

Dumitru F. DUMITRU
INTRODUCERE

Apariția presei în limba română se leagă de numele lui ION HELIADE - RĂDULESCU (*Curierul românesc* - 8.IV.1829), GHEORGHE ASACHI (*Albina românească* - 1.VI.1829) și GEORGE BARIȚIU (*Gazeta de Transilvania* - 12.III.1836) (Fig. 1). Odată cu dezvoltarea presei, în cele trei provincii românești s-a pus problema înlesnirii transportului acesteia, atât în România (după înfăptuirea actului Unirii), cât și peste Carpați, în Transilvania. Astfel, Regulamentul poștal nr. 1728 din 5 dec. 1864 (în aplicare de la 1.I.1865) prevedea pentru transportul ziarelor prin poștă folosirea de banderole. Începând cu acea dată, pe respectivele banderole s-au aplicat mărci adezive: *Cuza 2 PARALE*, 1865 (Mi #11), *Carol cu favoriți 2 PARALE*, 1866/1867 (Mi #14) și *2 BANI* 1868 (Mi #17), iar pentru trimiteri externe - *5 BANI*, 1869 (Mi #21), 1871 (Mi #26).

În România, prima marcă poștală cu destinație specială pentru ziare este binecunoscuta „PORTO GAZETEI” din seria „Cap de Bour” - emisiunea a doua, în circulație între 1 noiembrie 1858 - 1 mai 1862. Descrierea sa pe scurt este următoarea: capul de bour și goarna sunt redată într-un dreptunghi cu colțurile rotunjite, text PORTO GAZETEI cu litere latine, moneda PAR (Parale) cu litere chirilice, iar valoarea nominală 5 cifră arabă; hârtie azurată, albă sau gălbuie, nedantelat. Se cunosc două tipuri:

- tipul 1: 5 PAR cadrul întreg, mărcile au fost tipărite la „Atelia Timbrului” din Iași, cu cerneală neagră, în perioada octombrie 1858 - noiembrie 1861; au circulat între 1 noiembrie 1858 și 1 mai 1862 (Mi #5);

- tipul 2: 5 PAR cadrul spart, mărcile au fost tipărite în 1862 la București (în Atelierul adus de la

Iași în decembrie 1861), cu cerneală neagră-cenușie. Nu au mai fost puse în circulație. Pe latura inferioară apare o ciuntitură sub litera A din PAR, proprie numai acestui tip (Mi #51y).

Cea mai spectaculoasă francare cu marca poștală adezivă

5 PAR PORTO GAZETEI 1858 este faimosul ziar, considerat cel mai scump din lume, „ZIMBRULU ȘI VULTURULU”⁽¹⁾, francat cu două ștraifuri - unul cu trei, celălalt cu cinci mărci poștale, ziar care a putut fi admirat și la Expoziția Filatelica Mondială EFIRO

Fig. 1 - Întreguri poștale apărute în anii 2003 - 2004 pentru omagierea întemeietorilor presei românești și a ziarelor respective (în machetarea autorului)

Fig. 1 - Postal stationeries issued in 2003-2004 to pay homage to the founders of the Romanian press and the respective newspapers (the author's design)

2008 de la București (Fig. 2). Această piesă s-a vândut la licitația casei David Feldman SA din 3 decembrie 2006 cu suma de 700.000 €, la care s-a adăugat comisionul casei de licitație (18,5%) și TVA (7,6%), adică un total de 829.500 €.

În machetarea autorului, în anul 2003, Poșta Română a pus în circulație un plic întreg poștal la împlinirea a 145 de ani de la apariția acestui ziar (Fig. 3). Un alt ziar, francat însă doar cu o singură marcă PORTO GAZETEI, este „Predicatorul” din februarie 1859, ziar expus în cadrul colecțiilor filatelice din Muzeul județean de istorie și arheologie Prahova (Fig. 4).

Inscripția PORTO GAZETEI mai figurează pe un clișeu de formă rotundă (Fig. 5) cu valoarea de 10 P (prescurtarea cuvântului Parale), pe care apare bourul cu o stea în cinci colțuri între coarne; pregătit pentru tipar, nu a mai fost utilizat, între timp taxele de expediție prin poștă a ziarelor reducându-se la 5 Bani. Clișeul a fost descoperit la „Fabrica de Timbre” în anul 1944.

Către sfârșitul anului 1932, la 20 noiembrie, pentru a aniversa 75 de ani de la apariția mărcilor poștale *Cap de Bour*, Poșta Română pune în circulație o emisiune compusă din șapte valori, nedantelate, pe hârtie cu filigran XIII CC, la care prima valoare, 25 BANI (taxa poștală a zilei pentru transportul ziarelor) are ca desen *Capul de Bour* de pe marca PORTO GAZETEI de 5 PAR din 1858, în interior stânga/dreapta apar anii 1858 și 1933 (Mi #450). Dintre emisiunile apărute în lume, destinate francării ziarelor, cea mai spectaculoasă este seria de trei valori SUA din 1865 (Fig. 6). Mărcile poștale se disting prin formatul neobișnuit de mare (51 x 95 mm) și coloritul viu (albastru închis, albastru-verde, orange-roșu), datorită faptului că se aplicau pe pachetele cu ziare și trebuiau să fie ușor vizibile (au circulat până în anul 1869, după care s-au aplicat exclusiv în registrul de expediție).

Reducându-se taxa poștală de la 2 Bani la 1½ Bani, Decretul din

Fig. 2 - Ziarul „Zimbrul și Vulturul”, francat cu două ștraifuri din emisiunea a doua „Cap de bour” - PORTO GAZETEI 5 PAR, obliterated JASSY MOLDOVA 11/11 (1858) - colecția Joseph Hackmey, Marea Britanie - Classical Romania, marele premiu național la EFIRO 2008; certificat de Fritz Heimbüchler

Fig. 2 - The newspaper „Zimbrul și Vulturul”, franked with two strips of PORTO GAZETEI 5 PAR „Bull Head” from the second issue, cancelled JASSY MOLDOVA 11/11 (1858) - Joseph Hackmey collection, Great Britain - Classical Romania, Grand prix national EFIRO 2008; certificate Fritz Heimbüchler

octombrie 1870 hotărăște, pentru francarea ziarelor expediate de către administrațiile acestora, tipărirea și punerea în circulație a unor banderole cu marcă tipărită având valoarea de 1½ BANI. România se înscrie astfel printre primele țări din lume care pune în circulație asemenea banderole după SUA (XI.1857), Germania (1858), Anglia, Franța. Apariția atât de timpurie a acestor banderole - nu trecuseră decât 12 ani de la punerea în circulație a primelor mărci poștale românești, celebrele *Cap de Bour* - conferă o importanță deosebită acestora, semnalată printre primii de către reputatul cercetător și colecționar Dumitru Pașșalega⁽³⁾: „Dat fiind că perioada clasică a mărcilor românești este socotită a fi 1858-1872, trebuie să considerăm benzile cu mărci încrustate⁽²⁾ pentru periodice din anii 1870 și 1871 ca făcând parte din perioada filatelica clasică a mărcilor poștale românești” (sublinierea noastră). Continuând ideea de mai sus, regretatul cercetător ing. Mihail Popovici⁽⁴⁾ considera că banderolele cu marcă tipărită pentru ziare, puse în circulație ulterior a-nului 1872, pot fi în-

cadrate, la rândul lor, astfel:

- perioadei postclasice (1872-1900) - banderolele puse în circulație în anii 1893 (emisiunea a 3-a), 1894 (emisiunea a 4-a), 1896 (emisiunea a 5-a) și 1899 (emisiunea a 6-a);

- perioadei moderne (1900-1927) - banderolele puse în circulație în anii 1901 (emisiunea a 7-a), 1905 (emisiunea a 8-a) și 1909 (emisiunea a 9-a, ultima).

Trebuie precizat că, în prezentul studiu, dimensiunile indicate (în mm) pentru diversele emisiuni au la bază piesele din colecția personală. Toate cele nouă emisiuni au beneficiat, fără excepție, de tiraje repetate; respectivele dimensiuni privind amplasarea în partea stângă a ansamblului linii de separație plus marca poștală variază de la tiraj la tiraj, mergând până la poziționarea respectivului ansamblu în partea dreaptă (vezi emisiunea a 5-a, 1896). Deoarece cercetători de frunte ai istoriei poștale românești - precum av. Dumitru Pașșalega, ing. Kiriac Dragomir, ing. Mihail Popovici, dr. Pompiliu Voiculescu-Lemeny s.a. - au prezentat pe larg, în articole publicate în revistele

Filatelicia și Romanian postal studies, condițiile istorice și documentele vremii care au stat la baza utilizării banderolelor pentru ziare cu marca tipărită (nu încrustată) nu vom insista asupra acestora, preferând prezentarea pe larg - pe baza colecției proprii - a celor 9 emisiuni (conform clasificării lui Kiriac Dragomir^[2]) puse în circulație de către Poșta Română în perioada 1870-1909.

¹⁾ În Moldova anului 1858 ziarul era cunoscut ca o publicație unionistă, iar valoarea unui abonament era de trei galbeni. Coincidența a făcut ca acest exemplar să fie primul dintr-un teanc de ziare expediate la Galați. Pentru că pachetul respectiv cântărea foarte mult, s-a aplicat pe primul ziar o *francatură grea*.

Dar cum s-a ajuns ca acest ziar să existe și astăzi? Aici apar legende, poveștile cu negustori și filатели înrâți. Se spune că odată ajuns la destinatar, ziarul a fost vândut pe câteva parale unui librar, colecționar de mărci poștale. Printre proprietarii cunoscuți ulterior îi menționăm pe Schwarz (1896), Kohler (1928), Maurice Burrus (care îl vinde în anul 1962 la licitația Balasse) și Roberto Tomasini (proprietar al celebrului ziar între anii 1962-1969), care-l expune la Expoziția filatelică mondială de la Sofia din anul 1969, obținând marea premiu, după care, în același an, îl vinde unei persoane al cărei nume nu a fost făcut public^{[10], [11]}.

²⁾ Termenul încrustat este folosit, printre primii, de către P. Murnea. Dr. P. Voiculescu-Lemeny pune la punct această folosire greșită a termenului în cazul timbrelor poștale. *Timbrele/mărcile poștale au fost tipărite în cazul de față direct pe banderolele pentru ziare* (sublinierea noastră).

Fig. 3 - Întreg postal omagial, pus în circulație în anul 2003 cu ocazia împlinirii a 145 de ani de la apariția ziarului „Zimbru și Vulturul”

Fig. 3 - Commemorative postal stationery, put into circulation in 2003 on the occasion of the 145th anniversary of the newspaper „Zimbru și Vulturul”

Dumitru F. DUMITRU, născut la 16 ianuarie 1936 în București, România, licențiat al Facultății de Ziaristică - București (1979). Editor, grafică de carte. Preocupări filatelice: România - banderole pentru ziare (1870-1909), ștampile pentru ziare, timbre perforate ziare U(NIVERSUL) și A(DEVÉRUL). Exponate de banderole, ștampile pentru ziare. Palmares: Aur („Paz del Chaco”, La Paz, Bolivia - 2001), Vermeil (un panou - EFIRO 2008, București). Contact: ddmit@yahoo.com

Bibliografie/Bibliography:

- [1] P. Murnea - Istoria timbrelor poștale românești, Timișoara, 1938
- [2] Kiriac Dragomir, Aurel Surpățeanu - Catalogul mărcilor poștale românești (CMPR), București, 1974
- [3] Dumitru Pașalea - Un secol de la emiterea primelor întreguri poștale românești, Filatelica, 11, 1970
- [4] Mihail Popovici - Despre mărcile adezive sau fixe pentru ziare, Filatelica, 5, 1969
- [5] P. Voiculescu-Lemeny - 110 ani de la emiterea primelor întreguri poștale românești, Filatelica, 11-12, 1980
- [6] Marcel Dănescu - Filatelica de la A la Z, București, 1987
- [7] Thomas Hopfner - Comunicare la Simpozionul de filatelie românească și istorie poștală, Budapesta, 3-4 oct. 1998
- [8] Cornel Spineanu - Catalogul mărcilor poștale românești, vol. I și II, București, 1984.
- [9] David Gijiriguiann - Printing irregularities of the second Romanian wrapper (1871), Romanian philatelic studies, 1, 1979, 11-14
- [10] Silvia Craus - Ziar de milioane (interviu cu Florin Patapie-Raicu), Bihoreanul, 29 august 2005
- [11] Classic Romania catalog, David Feldman auction, December 3, 2006
- [12] Dumitru Pașalea - Wrappers of the Romanian classical period, Romanian philatelic studies, 1, 1978 (period 1870-1872); 2, 1978 (period 1893-1899)
- [13] Dumitru F. Dumitru - Banderole cu marcă fixă pentru expedierea periodicele, Filatelica, 3 (503), martie 1998, 4-5; 5 (505), mai 1998, 3; 7-8 (507-508), iulie-august 1998, 6; 9 (509), sept. 1998, 5.

Wrappers for newspapers and periodicals (1870-1909) - part one

Dumitru F. DUMITRU

INTRODUCTION

The upcoming of the Romanian written press is related to ION HELIADE-RĂDULESCU (*Curierul românesc* - 8.IV.1829), GHEORGHE ASACHI (*Albina românească* - 1.VI.1829) and GEORGE BARIȚIU (*Gazeta de Transilvania* - 12.III.1836) (Fig. 1). In the same age with the development of the press in all three Romanian provinces the problem appears to be the facilitation of its transport, in Romania (after the Union was made) and over Carpathians, in Transylvania. So, the Postal Regulation no. 1728 of December 5th, 1864 (into force from January 1st, 1865) stipulated for the transport by post of the newspapers the use of banderole. From this date, adhesive postage stamps were applied on these banderole: *Cuza 2 PARALE*, 1865 (Mi #11), *Carol with whisks 2 PARALE*, 1866/1867 (Mi #14) and *2 BANI* 1868 (Mi #17), and for international dispatches - *5 BANI*, 1869 (Mi #21), 1871 (Mi #26).

In Romania, the first Romanian postage stamp having specified end-use for newspapers is the well known „PORTO-GAZETEI” from the second issue „Bull-Head”, into circulation between November 1st, 1858 and May 1st, 1862. Its short description is: the Bull Head and the post bugle are in a rectangle with rounded corners, the text PORTO GAZETEI in Latin characters, the coin PAR (Parale) in Cyrillic and the face value 5 Arabic figure: azure, white or yellowish paper, imperforated. Two types are known:

- **Type 1: full-frame 5 PAR**, the stamps were printed at „Atelia Timbrului” in Iași, in black ink, be-

Fig. 4 - Ziarul „Predicatorul” francat cu PORTO GAZETEI 5 PAR, 1859
Fig. 4 - The newspaper „Predicatorul” („The Preacher”) franked with PORTO GAZETEI 5 PAR, 1859

Fig. 4a - Detaliu marcă francare, ziarul „Predicatorul”
Fig. 4a - Detail: franking stamp, the newspaper „Predicatorul”
Comentariu: O parte dintre experți consideră că această piesă ar trebui supusă unei expertize autorizate, existând suspiciuni asupra autenticității sale.

Commentary: Some experts believe that this newspaper should be subject of a professional review concerning the doubts over its authenticity.

tween October 1858 and November 1861 and postal used between November 1st, 1858 and May 1st, 1862 (Mi #5);

- **Type 2: broken frame 5 PAR**, the stamps were printed in 1862 at Bucharest (in the atelier brought in December 1861 from Iași to Bucharest), in grey-black ink. They were not put into postal use. On the bottom line there is

a pinch under the big letter A from PAR, characteristic only to this type (Mi #5ly).

The most spectacular franking with the adhesive postage stamp of 5 PAR PORTO GAZETEI 1858 is the famous newspaper, known as the most expensive newspaper in the world „ZIMBRUL SI VULTURUL”¹⁾, franked by two

strips - one with three, other with five stamps, newspaper which have been admired at EFIGO 2008 World Philatelic Exhibition from Bucharest (Fig. 2). This philatelic item was sold at David Feldman SA auction house on December 3rd, 2006 for €700,000, added with the commission of the auction house (18.5%) and VAT (7.5%), total amount € 829,500.

In the author's design, the Romanian Post put into use a postal stationery cover to celebrate the 145th anniversary of this newspaper (Fig. 3). Another newspaper, franked also with only one PORTO GAZETEI stamp, is „Predicatorul” („The Preacher”) from February 1859, newspaper exhibited in the philatelic collection of The Prahova Districtal Museum of History and Archaeology (Fig. 4).

The text PORTO GAZETEI appears also on a cliché of round shape (Fig. 5) with the value of 10 P (abbreviation from Parale), where could be seen the bull with a star of five corners between the horns; it was prepared for printing, but it was not used, in the meantime being reduced to 5 Bani the expedition fees for the post delivery of the newspapers. The cliché was found at the „Stamp Factory” in 1944.

To the end of 1932, in November 20th, to celebrate 75 years from the issue of the Bull Head stamps, the Romanian Post put into use a stamps issue of seven values, imperforated, on paper with watermark XIII CC, the first value, that of 25 BANI (the postal tax of the day for the transport of the newspapers) having as design the Bull Head from the stamp PORTO GAZETEI of 5 PAR from 1858, inside left/right there are the years 1858 and 1933 (Mi#450). From the issues of the world, designed for the transport of the newspapers, the most spectacular is the series of three values USA of 1865 (Fig. 6). The postage stamps are distinguished

by their unusual big size (51 x 95 mm) and alight colors (dark blue, blue-green, red-orange), this because they had to be affixed on parcels of newspapers and they had to be visible (they circulated until 1869, afterwards being applied only in dispatches register).

Reducing the postal tax from 2 Bani to 1½ Bani, the Decree of October 1870 decides, for the franking of the newspapers sent by their administrations, the printing and the putting into circulation of some wrappers (bandoles with printed stamp) having the value of 1½ BANI. Thus, Romania is among the first countries in the world which issued such bandoles/wrappers, after USA (Nov. 1857), Germany (1858), England, France. This early apparition of these bandoles - only after 12 years from the issuing of the first Romanian postage stamps, the famous „Bull Head” - gives them a special importance, noted among the first ones by the famous researcher and collector Dumitru Pașălega^[3]: „Due to the fact that the classical period of the Romanian postage stamps is considered to be 1858-1872, we must consider that the bandoles with engraved²⁾ stamps for periodicals of the years 1870 and 1871 belong to the classical philatelic period of the Romanian postage stamps” (our underline). Continuing the idea mentioned above, the late researcher eng. Mihail Popovici^[4] considered that the bandoles with printed stamp for the newspapers, put into circulation after the year 1872, belong as follows:

- to the postclassical period (1872-1900) - the wrappers put into postal use in 1893 (the 3rd issue), 1894 (the 4th issue), 1896 (the 5th issue) and 1899 (the 6th issue);

- to the modern period (1900-1927) - the wrappers put into postal use in 1901 (the 7th issue), 1905 (the 8th issue) and 1909 (the 9th issue, the last one).

Fig. 5 - Clișeu rotund 10 P, neutilizat
Fig. 5 - Unused round cliché of 10 P

We need to mention that in this study, the previously mentioned dimensions (in mm) for the different issues had as reference the items from my own collection. All nine issues had, without exception, repeated editions; the respective dimensions regarding the placement on the left side of the design lines of separation plus the postage stamp varies from one edition to another, going until the placement of the design in the right side (see the 5th issue, 1896). Because famous researchers of the Romanian postal history, as the barrister Dumitru Pașălega, eng. Kiriac Dragomir, eng. Mihail Popovici, dr. Pompiliu Voiculescu-Lemeny etc., presented detailed articles in Filatelia and Romanian postal studies magazines about the historical conditions and the documents of the epoch which were at the background of the use of the bandoles for newspapers with printed stamp (not engraved), we will not insist on it, preferring the detailed presentation - having my own collection as reference - of the 9 issues (according to the classification of Kiriac Dragomir^[2]) issued by the Romanian Post during the period 1870-1909.

³⁾ In Moldavia of the 1858 year this newspaper was known as an unionist one, and the value of a subscription was three gold. The coincidence made this copy to be the first one in a pile of newspapers sent from Iași to Galați. Because the package weighed a lot, they applied a hard franking on the first copy of the pile.

But how it came to this newspaper there today? There are legends and stories of merchants and hardcore philatelists. They say that once reached the addressee, the newspaper was sold for a few părăle to a collecting stamps bookseller. Among the known later owners we mention Schwarz (1896), Kohler (1928), Maurice Burrus (who sold it in 1962 at the Balasse auction) and Roberto Tomasini (the owner of the famous newspaper between 1962 to 1969), which he exposed it to the World Philatelic Exhibition in Sofia since 1969, receiving the great prize after which, in the same year, he sold it to a person whose name has not been made public^[10], ^[11].

²⁾ Inlaid term is used, among the first, by P. Murnea. Dr. P. Voiculescu-Lemeny settles this misuse of the term for postage stamps. The stamps/postage stamps were printed in this case directly on the bandoles for newspapers - wrappers (heads-up).

Un catalog pentru viitorul filateliei românești

După tipărirea în anul 1984 a unei lucrări în domeniul, blocată la vânzare din motive politice și apoi salvată în extremis de la topit grație evenimentelor din decembrie 1989, în ultimii 20 de ani au existat diverse tentative de a edita un catalog competent al mărcilor poștale românești, fie de către societăți comerciale (care au finalizat astfel de lucrări), fie de către organizația filateliștilor din România (care s-a împotmolit în proiect). Cred cu tărie că prin apariția lucrării Mărcile poștale românești 1858-2009 a venerabilului filatelist Tudor Gheorghe și a colaboratorilor săi, dr. Ioan Daniliuc, Gheorghe Chiricheș și Gheorghe Mermeze, s-a construit o trambulină pentru relansarea filateliei românești și mai ales a filateliei pentru tineret.

Tipărit la Tipografia Caromi - Botoșani, catalogul full-color este suma mărcilor poștale românești emise în perioada 1858-2009, cuprinzând numerele și cotele Listei de prețuri editate de Romfilatelia cât și numerele atribuite de CPMR și de cataloagele Yvert, Michel, Scott și Gibbons. În preambulul lucrării sunt prezentate tipurile de danteluri și filigrane folosite la realizarea mărcilor poștale românești. În capitole distincte

Fig. 6 - Poșta SUA, timbre pentru ziare și periodice (1865) cu efigii ale președinților americani: Washington (5c albastru închis), Franklin (10c albastru-gălbui), Lincoln (25c orange-roșu)

Fig. 6 - USA Post, stamps for newspapers and periodicals (1865) with the effigies of the American presidents: Washington (5c dark blue), Franklin (10c blue-yellow), Lincoln (25c orange-red)

Dumitru F. DUMITRU, born on January 16th, 1936 in Bucharest, Romania, graduated of the Faculty of Journalism - Bucharest (1979). Editor, book design. Philatelic preoccupations: Romania - wrappers for newspapers (1870-1909), cancellations for newspapers, perforated stamps newspapers U(NIVERSUL) and A(DEVÉRUL). Exhibits with wrappers, cancellations for newspapers. Palmares: Gold („Paz del Chaco”, La Paz, Bolivia - 2001), Vermeil (one frame - EFIGO 2008, Bucharest). Contact: ddmiti@yahoo.com

sunt prezentate mărcile poștale folosite de serviciul telegrafic, mărcile de serviciu, mărcile de factaj, mărcile porto, mărcile poștale pentru scutirea de taxă de francare sau mărcile poștale emise de automat.

Prețul catalogului este de 80 Lei, inclusiv taxa de expediție. Cei interesați se pot adresa cu comenzi autorului, str. Vatra Luminoasă 2-24, bl. D6, sc. A, ap. 23, 021916 București-39, tel. 021.250.40.28.

Banderole cu mărci tipărite pentru ziare și periodice (1870-1909) - partea a II-a

Dumitru F. DUMITRU

EMISIUNEA I-a - 15 octombrie 1870

Prima banderolă pentru ziare a fost pusă în circulație în data de 3/15 octombrie 1870, în urmă cu 140 de ani. Tiparul este negru, fiind realizat la Litografia S. Sander&Comp. din București. În funcție de hârtia pe care s-a tipărit, se disting două tipuri:

- tip I pe hârtie verde-gălbui (Fig. 7);
- tip II pe hârtie verde-albastru³⁾ (Fig. 8).

Desenul prezintă efigia Regelui Carol I, cu barbă, privind spre stânga (Fig. 9), tipărită în negativ pe un disc care are 13 perle în exterior, în semicerc, în partea superioară, iar în partea inferioară - 12 perle. Între cele două semicercuri cu perle se află, în fața efigiei, cuvântul POSTA, iar în spate (la ceafă) cuvântul ROMANA, totul încadrat într-un cerc. Valoarea nominală 1½ apare înscrisă la colțurile superioare, denumirea BANI lipsind. Restul suprafeței este completat cu linii șerpuite la negativ (pe trei laturi) și grilă din linii verticale. Efigia, liniile ondulate laterale și grila sunt închise într-un pătrat aproape perfect (laturile orizontale au 19,5 mm, iar cele verticale - 19 mm), fiind delimitat de o linie fină. Casetele superioare (cu valoarea nominală) și cea inferioară (în care se află legenda DIARE PERIODICE), împreună cu pătratul descris mai sus, sunt închise cu o linie subțire, care în partea superioară lipsește. Întreg ansamblu are un cadru format din linie groasă - subțire⁴⁾, astfel că dimensiunile finale ale timbrului sunt 22,7x27,8 mm.

Lungimea banderolelor este de 418 mm pentru ambele tipuri, lățimea fiind diferită: 38,5 mm la tipul I și 45 mm(?) la tipul II. Dimensiunile mărcii sunt identice - 22,7x27,8 mm, plasată însă la distanțe diferite în partea stângă: la 78,5 mm (tip I) și la 76,5 mm (tip

Fig. 7 - Bz. 1, tip I, hârtie verde - gălbui
Fig. 7 - Bz. 1, type I, yellowish - green paper

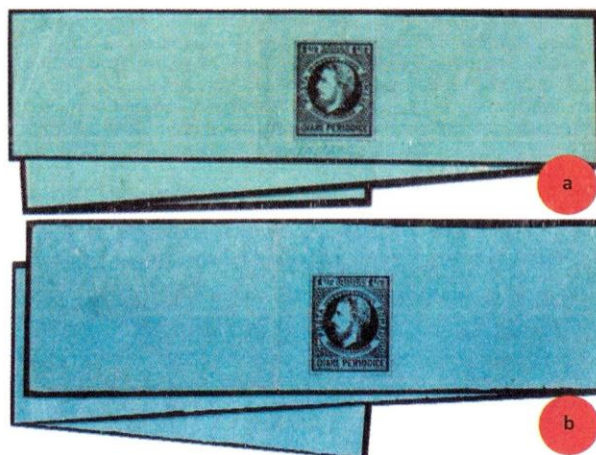

Fig. 8 a+b - Bz. 1, tip II, hârtie verde-albastru
Fig. 8 a+b - Bz. 1, type II, green-blue paper

II). Pe banderolele prezentate în Fig. 8a+b nu se semnalează liniile de separație, în schimb, acestea apar pe celelalte exemplare prezentate (Fig. 7 - banderolă întreagă necirculată și Fig. 10 - fragmente din banderole circulate). După plasamentul acestora, se confirmă parțial constatările lui Dumitru Pașalea și, în totalitate, cele ale lui Kiriak Dragomir, respectiv plasamentul în partea stângă și lungimea de 100 mm, nedepășind marca³⁾. Cercetând o piesă din colecția Dan N. Dobrescu (Fig. 11) se poate observa existența liniei de separație de la bază, lungă de 90 mm și plasată la 5 mm sub timbru. La banderola tip I, marca cu efigia

are 4,5 mm deasupra și 6 mm dedesubt, în timp ce la banderola tip II aceste cote reprezintă deasupra 14 mm(!), respectiv 4 mm dedesubt. Datorită cotei foarte mari existente deasupra mărcii la banderola din Fig. 8b - respectiv 14 mm, o consider pe aceasta ca fiind prima din coala de tipar, motiv pentru care nu s-a mai pus linie de separație.

Semnălarile cercetătorilor Kiriak Dragomir[2] și Dumitru Pașalea[3] pentru o banderolă - lungimea/lățimea 420x37 mm, iar dr. P. Voiculeț-Lemeny[5] 390x38,4 mm - sunt ușor diferite față de constatările personale pe piesele prezentate -

418x38,5 mm (tipul I).

Semne de întrebare ridică și numărul banderolelor pe coală, precum și dimensiunea acestor coli. Majoritatea cercetătorilor sunt de acord că această emisiune s-a tipărit pe coli de câte 18 banderole. Conform lui Kiriak Dragomir[2], considerând lățimea unei banderole de 38,4 mm (sau 39 mm), coala ar fi avut dimensiunile de 420x670 mm. Din păcate, socotelile nu sunt tocmai exacte, întrucât 38,4x18=691,2 mm (și nu 670 mm), cu atât mai puțin 39x18=702 mm. Banderolele din colecție (Fig. 7 și Fig. 8) au lățimea de 38,5 mm (tip I) și 45 mm (tip II), de unde rezultă că pentru a tipări 18 banderole ar fi fost necesară o coală de minim 420x720 sau 420x810 mm. Acest aspect se va putea elucida numai cercetând un ștraif de coală cu mai multe banderole, putându-se stabili atât distanța dintre mărcile tipărite, cât și poziția/lungimea liniilor de separație.

EMISIUNEA a II-a - 1 mai 1871

A doua emisiune de banderole pentru ziare a fost pusă în circulație pe data de 1 mai 1871. Apariția acesteia la numai șase luni și jumătate după prima emisiune (15 octombrie 1870) s-a impus cel puțin din două motive:

- a) datorită tiparului (negru) și hârtiei (verde-albastru sau verde-

gălbui) ale primei emisiuni, peste care se aplica ștampila cu tuș negru, combinație ce producea obliterated poștale puțin lizibile;

- b) necesității precizării unității monetare - BANI.

Astfel, această a doua emisiune de banderole are tiparul albastru pe hârtie galbenă cu nuanțe galben-muștar (Fig. 12, tip I) sau galben-lămâie (Fig. 13, tip II). Efigia Regelui Carol I privește tot spre stânga, dar este încadrată de o grafică nouă. Detaliile sunt următoarele (Fig. 14 b): efigia regelui (desen nou) este redată în negativ pe un disc, delimitat de o linie albă (de fapt, tot în negativ), după care desenul șerpuit (ondulat) de la prima emisiune este înlocuit cu unul dințat, cu câte șase „dinți”, atât sus cât și jos; în stânga se află cuvântul POSTA, iar în dreapta cuvântul ROMANA; diametrul cercului, care cuprinde elementele descrise până aici, este de 19,5 mm. În cele patru colțuri ale unui pătrat imaginar, în care se înscrie cercul descris, se află câte un motiv floral. La colțurile superioare, în câte un ecran cu colțuri rotunjite, este menționată valoarea 1½; între cele două ecrane se află mențiunea BANI într-un dreptunghi, tot cu colțurile rotunjite, dar cu latura de la bază deschisă spre „dinții” superiori trei și patru. La baza desenului, într-un ecran cu colțuri nerotunjite, de-

Fig. 9 - Desenul banderolei emise în 1870

Fig. 9 - The design of the wrapper issued in 1870

schis pe latura de sus în dreptul „dinților” inferiori trei și patru, se află mențiunea DIARE PERIODICE. Totul este închis cu o linie subțire, dimensiunile mărcii fiind de 21x25 mm, deci mai mici (Fig. 14) decât cele ale emisiunii I (22,7x27,8 mm). În sfârșit, trebuie menționat că marca nu are un cadru suplimentar ca la prima emisiune.

Privind tiparul, realizat tot prin procedeul litografic, trebuie spus că în mod clar se constată două tiraje distincte: cel pe hârtie galben-muștar este mult mai clar, iar cel pe hârtie galben-lămâie lasă impresia unui tipar îmbăcsit, la care efigia, literale și elementele grafice apar evident îngroșate.

Având în colecție mai multe piese din această emisiune, între care un ștraif de coală din hârtie galben-lămâie (tip II, considerat mai rar), care conține patru banderole (Fig. 15), a fost mai ușor de stabilit lungimea/lățimea unei banderole, acestea fiind 470x35 mm. De asemenea, s-au putut semnală liniile de separație, chiar dacă acestea nu sunt precis impriate, conținând întreruperi, uneori destul de mari; astfel, pe ștraiful de coală ele sunt plasate în partea stângă la 17 mm de la margine și sunt în lungime de maximum 40 mm, în toate cazurile nedepășind marca, ▶▶▶▶

Fig. 10 - Fragmente Bz. 1, circulate
Fig. 10 - Parts - wrapper Bz. 1, circulated

aceasta fiind tipărită la 63 mm (Fig. 15). Colile acestei emisiuni se poate considera că aveau dimensiunile de 470x630 mm și conțineau 18 banderole (35x18 bucăți = 630 mm). În partea stângă a colilor, pe verso, se află o zonă de gumare sub formă de bandă, lată de circa 10 mm. Cotele de mai sus corespund ștraifului de coală necirculat. Dar se observă variații mari privind lungimea unei banderole. Astfel, lungimea unei banderole poate fi 400 mm, 470 mm (Fig. 15) sau 485 mm (Fig. 13), diferențe rezultate din tiraje diferite sau din scurtarea de către expeditor.

Și în privința plasamentului mărcii se constată mari variații. Astfel, pe piesele pe care le posed marca se află poziționată între 60 mm (64 mm la Fig. 15) și 71 mm (Fig. 13). Privind liniile de separație, și acestea prezintă mari variații de lungime: de la 40 mm, retrase de la marginea din stânga cu 22-25 mm până la 71 mm, desfășurându-se pe tot spațiul dintre capul banderolei și timbru (Fig. 13a). Studiind un

Fig. 12 - Bz. 2, tip I, hârtie galben - muștar Fig. 12 - Wrapper Bz. 2, type I, mustard - yellow paper

Dumitru F. DUMITRU, născut la 16 ianuarie 1936 în București, România, licențiat al Facultății de Ziaristică - București (1979). Editor, grafică de carte. Preocupări filatelice: România - banderole pentru ziare (1870-1909), ștampile pentru ziare, timbre perforate ziare U(NIVER-SUL) și ADEVERUL. Exponate de banderole, ștampile pentru ziare. Palmares: Aur („Paz del Chaco”, La Paz, Bolivia - 2001), Vermeil (un panou - EFIRO 2008, București). Contact: ddmitri@yahoo.com

Fig. 11 - Bz. 1 tip I, linie continuă (colecția Dan N. Dobrescu)

Fig. 11 - Wrapper Bz. 1 type I, continuous line (Dan N. Dobrescu collection)

ștraif de coală cu șapte banderole (colecția Emanoil Săvoiu) pe hârtie galben-muștar (deci, tip I) se observă că marca este tipărită la 53 mm, iar liniile de separație încep de la 12 mm și sunt lungi de 40 mm, nedepășind marca.

De menționat că David Gijiriguiann[9] a identificat 24 de tipuri de irregularități în desenul mărcii, câteva dintre acestea fiind prezentate în Fig. 16.

De semnalat existența în Muzeul Național Filatelic a unei pietre litografice, care prin desenele gravate poate fi considerată pentru ti-

pare de probă. Astfel, se constată prezența a 10 capete de banderolă din emisiunea a II-a, precum și mai multe gravări ale valorilor de 10 și 50 BANI din emisiunea 1872 Carol „cu barbă” (considerată defectuoasă). Se cunosc foarte puține date privind tirajul și cantitatea livrată diverselor oficii poștale. De asemenea, privind perioada de utilizare, datele cunoscute merg doar până în octombrie 1872, când s-au pus în circulație mărcile adezive de 1½ BANI din emisiunea „Paris”, ceea ce înseamnă un timp relativ scurt de utilizare.

³⁾ Nu cunoaștem criteriul după care reputatul cercetător Kiriak Dragomir cataloghează numai la această emisiune separat cele două tipuri rezultate în urma nuanței hârtiei (verde-gălbui și verde-albastru); nuanțe de hârtie se întâlnesc la toate emisiunile fără a fi catalogate separat (exemplu: emisiunea a II-a, 1871 - galben-muștar și galben-lămâie; emisiunea a VII-a, 1901 - alb-verzui și crem; emisiunea a VIII-a, 1905 - alb și crem).

⁴⁾ Este interesantă interpretarea lui Dumitru Pașșalega în sensul că „marca... este înconjurată de 4 linii subțiri, paralele cu laturile mărcii la o distanță de 0,9 mm” (sublinierea noastră).

⁵⁾ Informațiile oferite de distinși noștri cercetători privind liniile de separație între banderole sunt uneori derutante. Astfel, Dumitru Pașșalega afirmă că „cele 18 benzi erau despărțite prin linii orizontale lungi de circa 10 cm”, fără să precizeze plasamentul; P. Voiculescu - Lemeny afirmă că „benzile erau separate în coli prin câte o linie neagră subțire pe toată lungimea benzilor”, iar Kiriak Dragomir confirmă cele afirmate de Dumitru Pașșalega, precizând că banderolele erau „...despărțite între ele, pe partea stângă, prin linii orizontale negre (de 100 mm lungime)” (sublinierea noastră).

Wrappers for newspapers and periodicals (1870-1909) - second part

Dumitru F. DUMITRU

FIRST ISSUE - October 15th, 1870

The first wrapper for newspapers was put into circulation on October 3rd/15th, 1870. The print is black, being made by the S. Sander&Comp. Lithography from Bucharest. There are two types, according to the paper being used:

- wrapper **type I** on yellowish-green paper (Fig. 7);
- wrapper **type II** on green-blue paper³⁾ (Fig. 8).

The design represents the effigy of the King Carol I, with beard, looking to the left (Fig. 9), negative printed on a disc having a semicircle in exterior on the upper side with 13 pearls and on the lower side with 12 pearls. Between the two semicircles with pearls there is the word POSTA in front of the effigy, and behind, the word ROMANIA, all put in a circle. The face value 1½ is written in the superior corners, the word BANI missing. The rest of the surface is completed with winding lines on negative (on three sides) and a grill made of vertical lines. The effigy, the wavy lateral lines and the grill are closed in an almost perfect square (the horizontal sides are of 19.5 mm, and the vertical ones, 19 mm), being delimited by a thin line. The superior cassette (with the face value) and the inferior one (where the legend DIARE PERIODICE is) together with the square described above are closed by a thin line which is missing at the upper side. The whole composition has a frame made of thick - thin line⁴⁾, thus the final dimensions of the stamp are 22.7x27.8 mm.

The length of the wrappers is of 418 mm for both types, the width being different: 38.5 mm for type I and 45 mm(?) for type II. The dimensions of the stamp are identical: 22.7x27.8 mm, but at different distances in the left side: at 78.5 mm (type I) and 76.5 mm (type II). On the wrappers presented by the

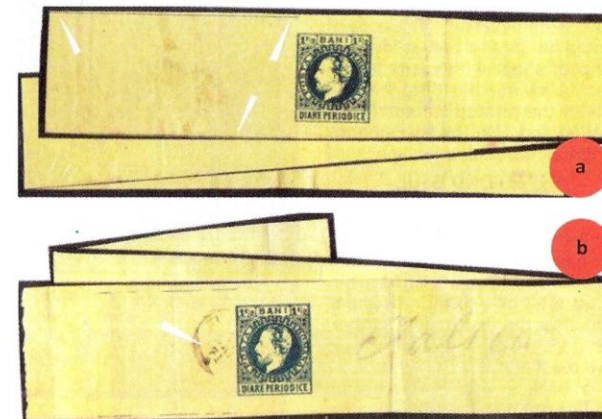

Fig. 13a+b - Bz. 2, tip II, hârtie galben-lămâie; linie de separație continuă (a), linii întrerupte (b), circulat BUCUREȘTI ... MAI 71 (b)

Fig. 13a+b - Wrapper Bz. 2, type II, lemon-yellow paper; continuous separation line (a), interrupted lines (b), circulated BUCUREȘTI ... MAI 71 (b)

Fig. 8a+b the separation lines are not shown, but they appear on the other items presented (Fig. 7 - whole uncirculated wrapper and Fig. 10 - parts of circulated wrappers). According to their position, the findings of Dumitru Pașșalega are partially confirmed and those of Kiriak Dragomir are totally confirmed, irrespective the placement on the left side and the length of 100 mm do not exceed the stamp⁵⁾. Studying an item from the collection of Dan N. Dobrescu (Fig. 11) it can be noticed the presence of the separation line from the base, of 90 mm length and placed at 5 mm below the stamp. At the wrapper of type I, the stamp with the effigy has 4.5 mm above and 6 mm below, whilst at the wrapper of type II these dimensions represent 14 mm(!) above and 4 mm below. Due to the very large dimension existing above the stamp at the wrapper from the Fig. 8b - irrelative 14 mm, I consider this one as being the first one in the

printing sheet, and that's why the separation line was not used.

The remarks of the researchers Kiriak Dragomir[2] and Dumitru Pașșalega[3] regarding a wrapper - length/width 420x37 mm, and Dr. P. Voiculescu-Lemeny [5] 390x38.4 mm are slightly different comparing with my own findings on the shown items - 418x38.5 mm (type I).

Question signs are raised also by the number of the wrappers by sheet and by the dimensions of the sheets. The majority of the researchers agreed that this issue was printed in sheets of 18 wrappers. According to Kiriak Dragomir[2], considering the width of a wrapper of 38.4 mm (or 39 mm), the sheet would have the dimensions of 420x670 mm). Unfortunately, the counts are not very exact, because 38.4x18=691.2 mm (and not 670 mm) or even 39x18=702 mm. The wrappers from the collection (Fig. 7 and Fig. 8) are of 38.5 mm width ▶▶▶

(type I) and 45 mm (type II) from where it results that for printing 18 wrappers, a sheet of minimum 420x720 or 420x810 mm would have been necessary. This aspect would be clarified only studying a strip of sheet with many wrappers, allowing the distance between the printed stamps to be settled and also the placement/length of the separation lines.

THE SECOND ISSUE - May 1st, 1871

The second issue of wrappers for newspapers was put into circulation on May 1st, 1871. This issue, after only six months and a half after the first issue (October 15th, 1870), was demanded for two reasons:

a) because of the *print* (black) and of the *paper* (green-blue or yellowish green) of the first issue on which the postmark in black China ink was applied, a combination making illegible postal cancellations;

b) the need to specify the monetary unit - BANI.

So, this second issue of wrappers has blue print on yellow paper with mustard-yellow nuances (Fig. 12, type I) or lemon-yellow (Fig. 13, type II). The effigy of King Carol I is also looking on the left side, but is framed by a new graphics. The details are the following (Fig. 14 b): the king's effigy (new drawing) is reproduced in negative on a disc, separated by a white line (in fact in negative also), and the wavy the design from the first issue is replaced by a serrated one, with six "dents", up and down also; on the left side there is the word POSTA, and on the right side the word ROMANIA; the diameter of the circle which comprises all the elements already described, is of 19.5 mm. In each of the four corners of an imaginary square where the described circle could be inscribed there is a floral motif. In the superior corners, in a screen with round corners it's mentioned the value of 1½; between the two screens it's the mention BANI in a

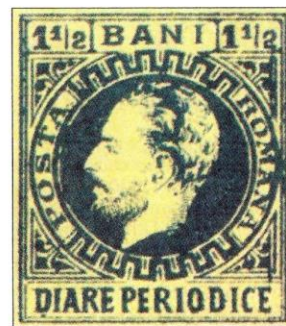
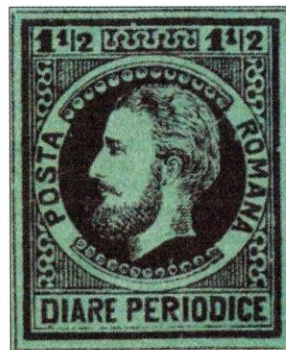

Fig. 14 - Emisiunile I-a și a II-a, comparativ dimensiunea celor două mărci

Fig. 14 - First and second issue, comparing the size of the two stamps

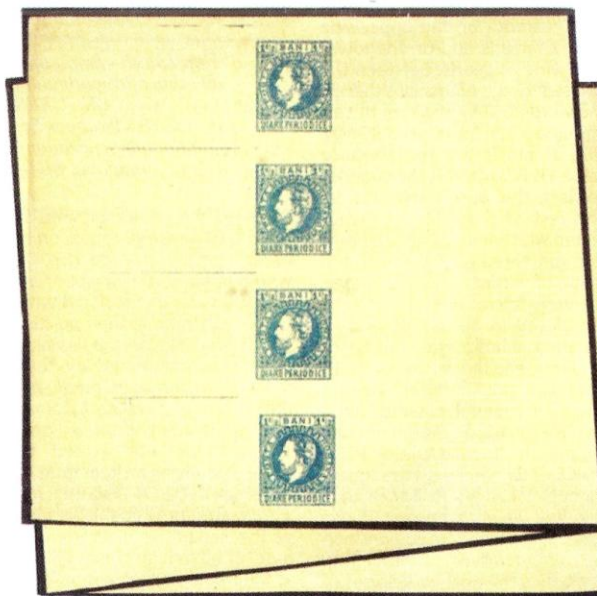

Fig. 15 - Bz. 2, ștraif de coală cu 4 banderole tip II, galben-lămâie, necirculat (lungime 470 mm)

Fig. 15 - Wrapper Bz. 2, strip of sheet with 4 wrappers type II, lemon-yellow, uncirculated (length 470 mm)

quadrangle with round corners also but with the line from the base opened towards the superior dents no. three and four. At

the background of the design in a screen without round corners, opened on the upper line towards the inferior dents no. ►►►

three and four there is the mention DIARE PERIODICE (periodicals). All is closed by a thin line, the dimensions of the stamp being of 21x25 mm, so that less (Fig. 14) than of the first issue (22.7x27.8 mm). Finally we had to mention that the stamp does not have a supplementary frame as the first issue.

As what regards the print, realized also by lithographic process, we must clearly say that there are two distinctive run printings: one on mustard-yellow paper which is brighter, and one on lemon-yellow paper which make the impression of a clogged print, where the effigy,

the letters and the graphic elements are more thickened. Having from this issue many items in my collection, even a strip from a sheet of lemon-yellow color (type II, considered rare) which have four wrappers (Fig. 15) it was easier to ascertain the length/width of a wrapper, those being 470x35 mm. It was also possible to see the separation lines, even they are not clearly printed and have breaks, sometimes sizable, so on the strip of the sheet they are placed on the left side at 17 mm from the margin and their length is of maximum 40 mm, in all cases without exceeding the stamp, this one being printed

at 63 mm (Fig. 15). We may consider that the sheets of this issue were of 470x630 mm and had 18 wrappers (35x18 pieces=630 mm). At the left side of the sheets, on the reverse, there is a gumming zone like a ribbon, of about 10 mm width. The above mentioned dimensions correspond to the uncirculated strip of sheet. But big differences regarding the length of a wrapper are noticed. So, the length of a wrapper could be 400 mm, 470 mm (Fig. 15) or 485 mm (Fig. 13), certainly different run printings.

Regarding the placement of the stamp there are big ►►►

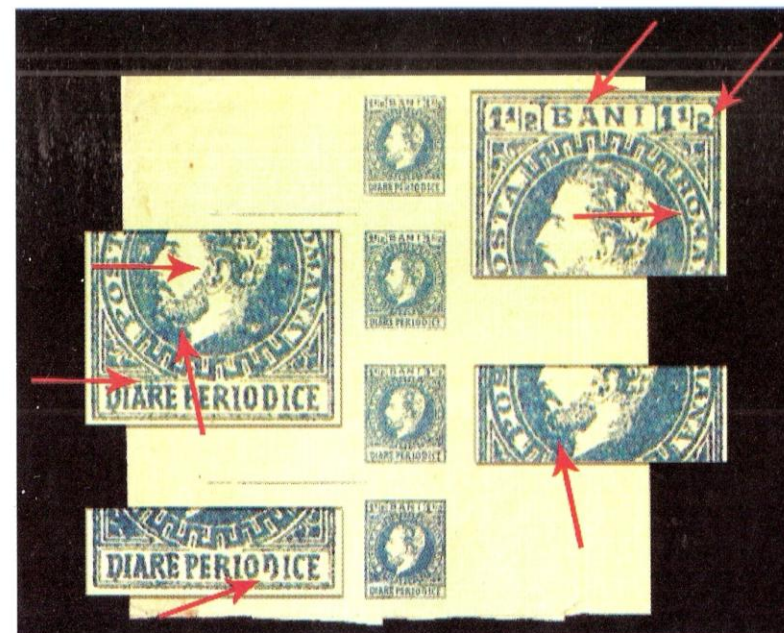

Fig. 16 - Irregularități în desenul mărcii: prima marcă - punct alb în A din BANI, punct colorat între partea dreaptă a fracției și 2, puncte colorate în fața lui M din ROMANA, spoturi colorate între O și M din ROMANA; a doua marcă - punct colorat sub P din POSTA, trei linii color de deasupra lui R din DIARE, linii color în fața urechii, liniuță color sub barbă; a treia marcă - liniuță color sub barbă; a patra marcă - D spart în partea inferioară din PERIODICE (colecția Dan N. Dobrescu)

Fig. 16 - Irregularities in stamp design: first stamp - white dot in A of BANI, color dot between the right fraction and 2, color dots in front of M in ROMANA /color spots between O and M of ROMANA; second stamp color dot under P of POSTA, three - color hairlines above R of DIARE, color hairline before the ear, white hairline under the chin; third stamp - white hairline under the chin; fourth stamp - broken lower part of the letter D in PERIODICE (Dan N. Dobrescu collection)

differences. So, on the items I own, the stamp is placed between 60 mm (64 mm at Fig. 15) and 71 mm (Fig. 13). Referring to the separation lines there are also big differences of length: from 40 mm, at a distance of 22-25 mm far from the left margin up to 71 mm all over the space between the head of the wrapper and the stamp (Fig. 13a).

Studying a strip of sheet of seven wrappers (Emanoil Săvoiu collection) on mustard-yellow paper (so that type I) we see that the stamp is printed at 53 mm, the separation line begins at 12 mm and are of 40 mm length, without exceeding the stamp.

It must be mentioned that David Gijirgiuann[9] identified 24 ty-

pes of irregularities in stamp design, some of them being shown in Fig. 16.

To point out the existence at the *National Philatelic Museum* of a lithographic stone which, due to the engraved drawings, could be considered for *essay prints*.

So, the presence of 10 heads of wrappers from the second issue is established and also many engravings of the values of 10 and 50 BANI of the issue of

Dumitru F. DUMITRU, born on January 16th, 1936 in Bucharest, Romania, graduated of the Faculty of Journalism - Bucharest (1979). Editor, book design. Philatelic preoccupations: Romania - wrappers for newspapers (1870-1909), cancellations for newspapers, perforated stamps newspapers U(NIVERSUL) and A(DEVÉRUL). Exhibits with wrappers, cancellations for newspapers. Palmares: Gold („Paz del Chaco”, La Paz, Bolivia - 2001), Vermeil (one frame - EFIRO 2008, Bucharest). Contact: ddmiti@yahoo.com

1872 Carol „with beard” (considered full of defects). Regarding the run printing and the quantity delivered to different post offices, few data are registered. Regarding also the period of use, the registered data goes only until October 1872 when the adhesive stamps of 1½ BANI of the „Paris” issue were launched into circulation, meaning a relatively short period of use.

³⁾ We don't know the criterion according to which the renown researcher Kiriak Dragomir separately catalogued **only to this issue** the both types resulted as a consequence of the paper nuance (yellowish-green and green-blue); there are nuances of the paper at all issues without being separately catalogued (e.g. the second issue 1871 mustard-yellow and lemon-yellow; the 7th issue 1902 greenish-white and beige; the 8th

issue, white and beige).

⁴⁾ It's interesting the meaning given by Dumitru Pașșalega „the stamp... is **surrounded** by four thin parallel lines having the stamps margins at a distance of 0.9 mm” (our underline).

⁵⁾ The information given by our distinguished researchers regarding the separation lines between wrappers can sometimes be confusing. Thus, Dumitru Pașșalega states that „the 18

ribbons were separated by *horizontal lines of 10 cm length*”, **without mentioning their placement**; P. Voiculescu-Lemeny states that „the ribbons were separated in sheets by a *black thin line throughout the length of the ribbons*”, and Kiriak Dragomir confirms Dumitru Pașșalega's statements, indicating that the wrappers were „...*separated on the left side by horizontal black lines (of 100 mm long)*” (our underline).

Istoria jocurilor olimpice în filatelie

În incinta Muzeului Vasile Pârvan din Bârlad a fost vernisată expoziția personală *Istoria jocurilor olimpice în filatelie*. Manifestarea a avut loc pe 7 februarie a.c. și a fost organizată sub egida Societății filatelice Tutova și a filialei Bârlad a Societății Numismatice Române cu deosebita contribuție a conducerii Muzeului Vasile Pârvan din localitate. Organizarea acestei expoziții a ținut să marcheze cea de a XXI-a ediție a *Jocurilor Olimpice de Iarnă* de la Vancouver. Expoziția a cuprins piese de filatelie tematică, maximafilie, medalistică, insignografie și carte, rodul activității de aproape patru decenii desfășurate cu pasiune de

colecționarul Constantin Daniliuc. Panourile și vitrinele expoziției au etalat exponatele tematice *Atletismul la Jocurile Olimpice*, *Locuri și simboluri olimpice*, *Personalități*, o interesantă colecție de medalii

filatelice cu tematică olimpică, ș.a. Vernisajul s-a bucurat de prezența unor personalități locale precum și de un numeros public.

(Constantin Daniliuc)

Banderole cu mărci tipărite pentru ziare și periodice (1870-1909) - partea a III-a

Dumitru F. DUMITRU

EXPEDIEREA PERIODICELOR (1872-1893)

După 1872, următoarea emisiune de banderole, a III-a, va fi pusă în circulație în anul 1893. În această perioadă de 20 de ani, pentru expedierea prin poștă a periodicelor s-au utilizat mărcile adezive de 1½ BANI din emisiunile Paris (Fig. 17 - Mi #36), București I (Mi #43), București II (Fig. 18 - Mi #48), Perle (Mi #55-6), Vulturi (Fig. 19 a+b - Mi #57-8, 70), Cifra în patru colțuri (primele tiraje, Fig. 20 a+b - Mi #76, 83) lipite fie direct pe periodicele respective (cum s-a procedat până în 1870), fie pe banderole simple confecționate în redacțiile ziarelor (Fig. 21 a, b, bb, bbb, c).

Fig. 18 - Francare 1½ B negru, „București” II, 1879
Fig. 18 - Franking of 1½ B, black, „București” II, 1879

Fig. 17 - Francare 1½ B verde-bronz „Paris” 1872, ștraif cinci bucăți+ la capete câte o bucată plasată tête-bêche
Fig. 17 - Franking of 1½ B, bronze-green „Paris” 1872, strip of five+ at the margins with a item tête-bêche

Fig. 19 a - Francare „Vulturi” 1885 1½ BANU negru
Fig. 19 a - Franking „Eagles” 1885 1½ BANU, black

Fig. 20 a+b - Ziarul „VOCEA DREPTĂȚII” din 13 martie 1890 (a) și fragment de ziar (b), francate cu 1½ BANI, lila-roșu, „Cifra în patru colțuri” 1890
Fig. 20 a+b - The newspaper „VOCEA DREPTĂȚII” of March 13th, 1890 (a) and newspaper fragment (b), franked by 1½ BANI, red-lila „Four corners figure” 1890

Fig. 21 a - Banderolă utilizată de „L'Independance Roumaine”, francare 1½ BANI negru „Spic de grâu” 1893
Fig. 21 a - Wrapper used by „L'Independance Roumaine”, franked by 1½ BANI, black, „Wheat Ear” 1893

Fig. 21 b - Banderolă utilizată de „Timpul”, francare 5 BANI verde „Spic de grâu” 1899, plus mențiunea 4 fil.
Fig. 21 b - Wrapper used by „Timpul”, franked by 5 BANI, green „Wheat Ear” 1899 and the mention 4 fil.

Fig. 19 b - Francare „Vulturi” 1885 3 BANI violet închis tăiat diagonal, utilizat în loc de 1½ BANI
Fig. 19 b - Franking „Eagles” 1885 3 BANI dark violet diagonally cut, used for replacing 1½ BANI

Fig. 21bb - Banderolă utilizată de „Timpul”, francare 5 BANI verde „Spic de grâu” 1899, mențiunea 4 filer plus mărci adezive 1+3 fillér
Fig. 21bb - Wrapper used by „Timpul”, franked by 5 BANI, green „Wheat Ear” 1899 and the mention 4 filer plus the adhesive stamps of 1+3 fillér

Fig. 21bbb - Banderolă utilizată de „Timpul”, francare 5 BANI verde „Spic de grâu” 1899, mențiunea 4 fillér, plus marca adezivă 4 fillér

Fig. 21bbb - Wrapper used by „Timpul”, franked by 5 BANI, green „Wheat Ear” 1899 and the mention 4 fillér plus the adhesive stamps of 4 fillér

Fig. 21c - Banderolă utilizată de „Viața Literară”, francare 5 BANI verde „Spic de grâu” 1899

Fig. 21c - Wrapper used by „Viața Literară”, franked by 5 BANI green „Wheat Ear” 1899

Fig. 21 - Banderole utilizate de unele ziare, francate cu mărci adezive românești plus maghiare

Fig. 21 - Wrapper used by some newspapers, franked by Romanian adhesive stamps and Hungarian ones.

StampLand

Link to World

<http://www.stampland.net>

EMISIUNEA a III-a - 1893

A treia emisiune de banderole pentru ziare a fost pusă în circulație în anul 1893 (nici o sursă cercetată nu indică luna; se pare, totuși, a fi ianuarie). Desenul (Fig. 22a) reprezintă efigia regelui Carol I, cu barbă, în oval, cu fondul hașurat fin, orizontal, de jur-împrejur având un text la negativ, în partea de sus ROMANIA, iar în partea de jos UNU SI JUMATATE BANI; între cele două texte se află câte o rozetă, fiecare având în compoziție câte nouă perle; ovalul cu efigia este mărginit de o linie groasă, după care urmează banderola cu textele menționate între două linii albe. În cele patru colțuri se găsesc ornamente cu arabescuri și câte un scut alb, în interiorul căruia se află înscrisă valoarea în cifre - 1½. De semnalat, marca de pe banderolă repetă desenul mărcii dantelate adezive Cifra în patru colțuri din 1890 (Fig. 22b), care este prima marcă postclasică din a cărei grafică lipsește cuvântul POSTA. Dimensiunile mărcii sunt 19x23 mm. Tiparul este negru, pe hârtie albă sau crem, cu scame vizibile.

În funcție de distanța între liniile de separație se disting două tipuri:

- **tip I** cu distanța între linii de 30 mm, retrase de la margine 26(27) mm, lungimea liniei fiind de 414 mm (Fig. 23);

- **tip II** cu distanța între linii de 41 mm, retrase de la margine 48 (chiar 75) mm, lungimea liniei fiind de 180 mm (Fig. 24).

Diferențe între tipuri se constată și la plasarea mărcii între linii: la **tipul I** marca este retrasă 63 (66) mm, cu câte patru mm sus și jos, iar la **tipul II** marca fiind retrasă 84 (112) mm, cu câte nouă mm sus și jos.

Din **tipul II** se prezintă o banderolă circulantă și un ștraif de coală necirculant cu cinci banderole (Fig. 25a+b).

Un exemplar din **tipul I** are patru mm deasupra mărcii, dar sub marcă are 14 mm; se poate considera că această banderolă a fost plasată ultima pe coala de tipar, motiv pentru care nu s-a mai pus linia de separație (Fig. 26).

Wrappers for newspapers and periodicals (1870-1909) - third part

Dumitru F. DUMITRU THE DISPATCH OF THE PERIODICALS (1872-1893)

After 1872 the next issue of wrappers, the third one, will be introduced into circulation in 1893. For the mailing of the periodicals during this period of 20 years were used the adhesive stamps of 1½ BANI of the issues: *Paris* (Fig. 17 - Mi #36), *București I* (Mi #43), *București II* (Fig. 18 - Mi #48), *Pearls* (Mi #55-6), *Eagles* (Fig. 19a+b - Mi #57-8, 70), Four corners figure (the first run printings Fig. 20a+b - Mi #76, 83), affixed directly on the respective periodicals (as it was the procedure until 1870) or on the simple wrappers made in the newspapers editorial offices (Fig. 21a, b, bb, bbb, c).

THE THIRD ISSUE - 1893

The third issue of wrappers for newspapers was put into circulation in 1893 (no researched source indicates the month, but it seems to be January). The design (Fig. 22a) represents the efigy of King Carol I, with beard, egg-shaped, with a fine horizontally striped background, having around a text in negative, on the upper side ROMANIA and on the lower side UNU SI JUMATATE BANI; between each text there is a flower of nine pearls; the egg-shaped efigy is bordered by a thick line, followed by the wrapper, with the mentioned texts, between two white lines. In the four corners there are ornaments with arabesques and white shields having inside the value in figures - 1½. It is highlighted that the stamp from the wrapper repeats the design of the adhesive perforated stamp of the issue *Four corners figure* of 1890 (Fig. 22b) which is the first postclassical stamp that has the word POSTA missing from its design. The sizes of the stamp are 19x23 mm. The print is black, on white or yellow-

Fig. 22 - Marca tipărită pe Bz. 3 emisă 1893 (a) și marca dantelată adezivă 1½ BANI emisă 1890 (b)
Fig. 22 - The printed stamp on the wrapper Bz. 3 issued 1893 (a) and the adhesive perforated stamp of 1½ BANI issued in 1890 (b)

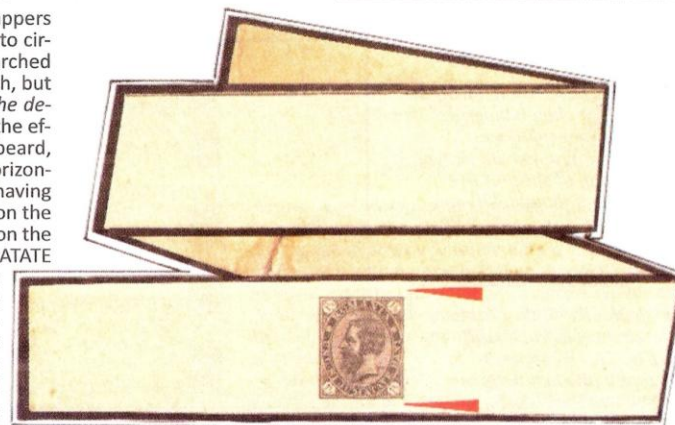

Fig. 23 - Bz. 3, tip I, linii de separație continue; lungime 470 mm
Fig. 23 - Wrapper Bz. 3, type I, continuous separation lines; length of 470 mm

ish paper with visible flues.

Depending on the distance between the separation lines two types can be distinguished;

- **type I** with a 30 mm distance between the lines, 26 (27) mm from the margin, the length of the line being 414 mm (Fig. 23);

- **type II** with a 41 mm distance

between the lines, 48 (even 75 mm) from the margins, the length of the line being 180 mm (Fig. 24);

There are also differences between the types depending on the stamp placement between the lines; for **type I** the stamp is 63 (66) mm from the margin, with ▶▶▶

four mm to the top and the bottom, and for *type II* the stamp is 84 (112) mm from the margin, with nine mm to the top and the bottom.

For *type II*, a circulated wrapper and a strip of an uncirculated sheet with five wrappers is shown (Fig. 25a+b).

One item of *type I* is four mm from the top, and 14 mm from the bottom; it could be considered that this wrapper was the last to be placed on the print sheet, which explains why the separation line was not put (Fig. 26).

Fig. 25a - Bz. 3, tip II, circulată
Fig. 25a - Wrapper Bz. 3, type II, circulated

Fig. 24 - Bz. 3, tip II, linii de separație de 180 mm
Fig. 24 - Wrapper Bz. 3, type II, separation lines of 180 mm

Fig. 25b - Bz. 3, tip II, ștraiț de coală cu cinci banderole; lungime 470 mm

Fig. 25b - Wrapper Bz. 3, type II, strip of sheet of five wrappers; length 470 mm

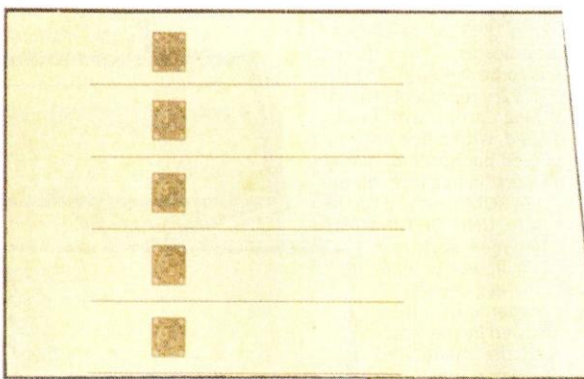
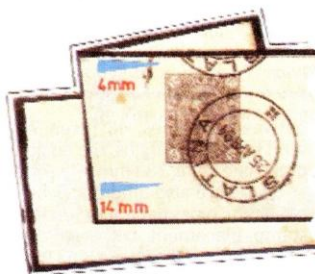

Fig. 26 - Bz. 3, tip I (ultima banderolă din coală)

Fig. 26 - Wrapper Bz. 3, type I (the last wrapper of the sheet)

LONDON 2010

Un material - Romania, specialized catalogue of revenue stamps, 1872-1919 (Francisc Ambruș) „print-at” probabil în trei exemplare (două trimise comitetului de organizare iar cel de al treilea fiind cel „plimbat” de autor ca pe sfintele moaște) a fost medaliat cu Vermeil (82 puncte), cu complicitatea lui Alexandru Bartoc, la expoziția filatelică mondială LONDON 2010. Probabil că prin aceasta trupa de ilegalisti instalată în Boteanu-6 l-a recompensat pentru *cinstea* de a face chetă privind cotizația FIP-FEPA, pentru care nu s-au eliberat, încă, documente de înregistrare în contabilitate. Cum și-a permis Alexandru Bartoc, în calitate de comisar, să confirme că această lucrare corespunde cerințelor unei astfel de expoziții? (dnd)

Teodor GHIAȚĂ MELNIC la 85 de ani

pagina 1 ✓

Pledoarie pentru clasa open

Instituirea de către FIP a clasei open a creat un orizont larg de constituire a colecțiilor filatelice, prin îmbinarea pieselor filatelico-poștale cu piese ilustrative nepoștale aflate în legătură cu subiectul colecției. Singurele reglementări obligatorii stabilite sunt: materialul filatelic să fie de cel puțin 50%, iar materialul nefilatelic să nu fie mai gros de 5 mm.

Banderole cu mărci tipărite pentru ziare și periodice (1870-1909)

pagina 4 ✓

Odată cu dezvoltarea presei, în cele trei provincii românești s-a pus problema înlesnirii transportului acestora, atât în România (după înfăptuirea actului Unirii), cât și peste Carpați, în Transilvania. Astfel, Regulamentul poștal nr. 1728 din 5 decembrie 1864 (în aplicare de la 1 ianuarie 1865) prevedea pentru transportul ziarelor prin poștă folosirea de banderole.

Astrofilatelia încotro?

pagina 12-20 ✓

Correspondența externă România-Franța

pagina 28-37 ✓

Mărci poștale care încorporează CD-uri

pagina 38-39 ✓

Inițiere în filatelia polară

pagina 44-45 ✓

inEDITORIAL

Criza filatelică

Anul 2010 este anul recesiunii. Anul 2010 este și anul recesiunii în comerțul filatelic. În acest an, prețul unor piese filatelice a scăzut dramatic, iar multe dintre casele de licitații și magazinele de specialitate și-au tras obloanele. Situația este atât de dramatică, încât rulajul unor portaluri de licitații/vânzare (vezi eBay, Delcampe sau Okazii) a scăzut chiar cu 25-30 de procente.

Am văzut scoase la mezat colecții serioase - printre care una aflată într-un exponat al celebrului filatelist Joseph Hackmey, cel care deține cel mai scump ziar din lume, *Zimbrul și Vulturul*, francat cu opt *Capete de bour* din emisiunea a II-a. Iată un caz grăitor: un bucureștean a scos la vânzare, pe eBay, o colecție completă *România 1862-2008* (Mi# 8-6336) cu doar 10.000 de euro.

continuare în pagina 41

Banderole cu mărci tipărite pentru ziare și periodice (1870-1909) - partea a IV-a

Dumitru F. DUMITRU

EMISIUNEA a IV-a - 1894

A patra emisiune de banderole a fost pusă în circulație în 1894. Desenul este conform valorii de 1½ BANI din emisiunea de mărci poștale *Spic de grâu*, pusă în circulație în 1893, și redă efigia Regelui Carol I „cu barbă” în dreptunghi, încadrat stânga/dreapta cu câte un spic de grâu. Tiparul este negru pe hârtie albă sau crem, cu scame albastre vizibile. Datele tehnice ale banderolei-tip sunt următoarele: lățimea între liniile de separație este de 42 mm, iar lungimea de 470 mm; marca are dimensiunile 20x25 mm și este retrasă în interiorul liniilor cu 34-37 mm (Fig. 28); liniile de separație sunt plasate în partea stângă, retrase cu 45 până la 83 mm și au lungimea de 180 mm; deasupra mărcii sunt 7,5, iar dedesubt 8,5 mm.

Colile pe care s-au tipărit banderolele acestei emisiuni, întrucât este unanim acceptat că acestea conțineau 15 banderole, au avut formatul minim de 470x630 mm (Fig. 28, ștraif de coală cu patru banderole)³⁾.

De semnalat la această emisiune distanța variabilă la care este plasată marca în partea stângă: de la 82 până la 127 mm (Fig. 29).

Un exemplar interesant din această emisiune îl constituie o banderolă (Fig. 30), care în dreapta mărcii, la 24 mm, are tipărit un text publicitar al ziarului *L'Indépendance Roumaine*, cu următoarea configurație: la 2 mm sub linia de separație este tipărit titlul ziarului menționat, centrat pe două linii paralele lungi de 87,5 mm, între care se află un rând în limba fran-

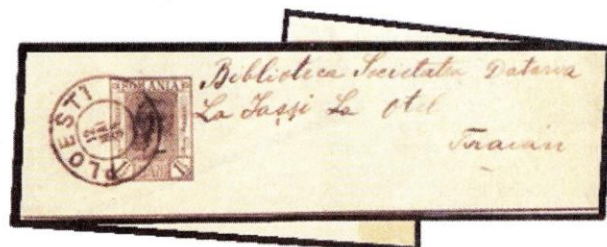

Fig. 27 - Bz. 4, 1894, ștampilă PLOESTI 12 MAI 94
Fig. 27 - Wrapper 4, 1894, PLOESTI cancellation, 12 MAI 94

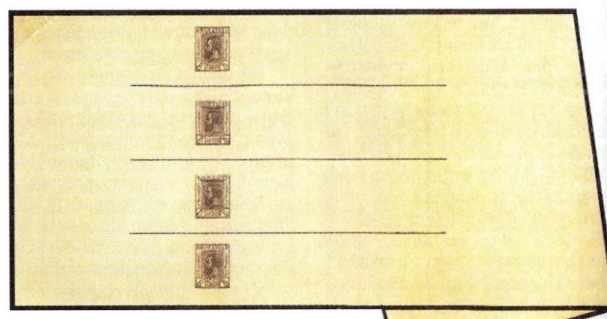

Fig. 28 - Bz. 4, ștraif de coală cu patru banderole (lungimea unei banderole - 470 mm)
Fig. 28 - Wrapper 4, strip of sheet with four wrappers (the wrapper's length - 470 mm)

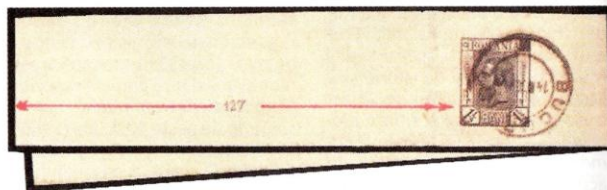

Fig. 29 - Bz. 4 cu cea mai mare distanță de plasare a mărcii - 127 mm
Fig. 29 - Wrapper 4 with the biggest distance for stamp placement - 127 mm

³⁾ De semnalat existența la Muzeul Național Filatelic a unei coli cu 15 banderole din această emisiune, colete colii fiind indicate 360 x 631 mm. Subliniez faptul că banderolele prezentate au lungimea de 470 mm (și nu 360 mm).

ceză - *Votre abonnement finit le...* Tiparul acestui text considerăm că s-a făcut ulterior celui al banderolei propriu-zise, întrucât literele sunt imprimate cu o presiune neuniformă, fenomen specific sistemului tipografic de culegere/tipă-

rire denumit monotip (respectiv, culegerea literă cu literă). Banderola are ștampila de plecare (desul de îmbăcșită) BUCURESTI x GARA DE NORD x 26 JUN 96 și o ștampilă de sosire (extrem de clară) BACAU x 27 JUN 896. >>>

Această emisiune de banderole a circulat până în anul 1896, când urmare a reducerii tarifului poștal pentru expedierea ziarelor de la 1½ BANI la 1 BAN, printr-un mic retuș pe clișeele existente și schimbarea culorii, s-a pus în circulație o nouă emisiune de banderole.

EMISIUNEA a V-a - 1896

Emisiunea a V-a de banderole pentru ziare a fost pusă în circulație în anul 1896. Datorită faptului că tariful poștal pentru imprimate s-a redus de la 1½ BANI la 1 BAN, Poșta neavând pregătit un nou desen a recurs la retușarea

fracției ½ din desenul emisiunii anterioare și la schimbarea culorii tiparului. Astfel, noua emisiune de banderole are valoarea 1 BANI (cifra 1 apărând descentrată) și tiparul brun. Celelalte date tehnice sunt, evident, cele ale emisiunii a IV-a, respectiv: lățimea - 42 mm, lungimea - 470 mm, liniile de sepa-

rație sunt plasate în partea stângă la 36 (47) mm de la margine, având lungimea de 180 mm, iar marca este retrasă în interiorul liniilor cu 36 mm (Fig. 31, ștraif de coală conținând 12 banderole). Din această emisiune posed trei piese care pun mai multe semne de întrebare. Astfel, imediat se observă plasamentul (poziția) ansamblului linii de separație+marcă. Se cunoaște că poziția clasică a acestuia (vezi Fig. 31 și 32) este în partea stângă a banderolei, retras de la margine 45 mm (până la 83 mm), marca la rândul ei fiind retrasă între linii 36 mm, pe verso aflându-se banda cu clei. La cele trei banderolele semnalate, ansamblul linii+marcă este plasat în partea dreaptă a banderolelor, cu efigia privind spre stânga în lungul liniilor, toate măsurătorile poziției clasice răsturnate în partea dreaptă a banderolei, inclusiv banda cu clei de pe verso (Fig. 33). Toate cele trei banderole sunt expediate din același loc (Galați), la date apropiate: 9 oct., 21 oct. și 11 nov. [18]97 și către un unic adresant din București.

Dacă privim oricare din cele trei banderole în poziția clasică, constatăm că marca este răsturnată. Să fie oare o eroare de montaj pe placa de tipar a unei mărci (sau, poate, chiar mai multe) în momentul când s-a executat o continuare de tiraj? Sau suntem în fața unui tiraj distinct >>>

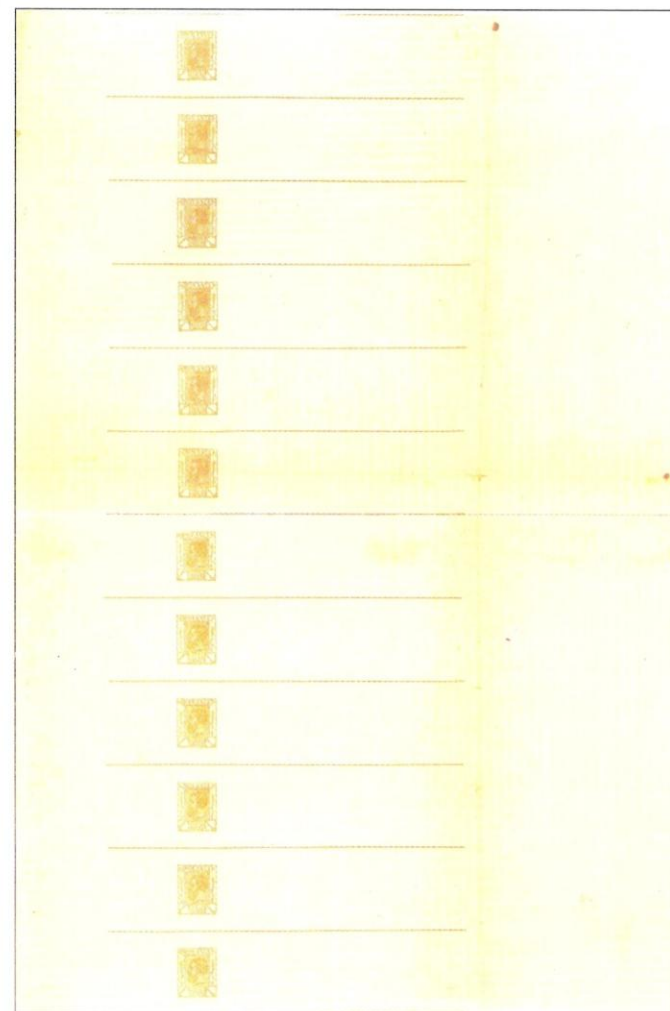

Fig. 31 - Bz. 5, ștraif de coală cu 12 banderole
Fig.31 - Wrapper 5, strip of sheet of 12 wrappers

(mai puțin plauzibil) la care ansamblul linii+marcă a fost plasat greșit în dreapta(?)³⁾. În fața unui tiraj suplimentar ar trebui să apară trimeri și din alte localități. Această situație, însă, nu a mai fost semnalată până în prezent. Din această emisiune posed multe banderole expediate din diferite localități (PLOESCI, JASI, SLATINA, TULCEA, BUCURESCI, BUCUREȘTI - Fig. 35-39) către același adresant în anii 1896, 1897, 1898, însă doar cele expediate din Galați în oct.-nov. 1897 prezintă această anomalie(?) de plasament.

Alte exemplare demne de semnalat din această emisiune sunt:

- dublă impresiune (Fig. 34);
- banderole cu ștampilele ambulante nr. 9 și 10: BUCUREȘTI-JASI și JASI-BUCUREȘTI (Fig. 35a, b);
- anulare a mărcii cu creionul (Fig. 36);
- ștampile publicitare: STEAUA DUNĂREI/DIAR/fondat la 1855 de Mihail Kogălniceanu (două modele, Fig. 37);
- pliant publicitar cu banderolă și ștampila factorului poștal (Fig. 38);
- ștampilă publicitară LIBRĂRIA/Storck&Muller/BUCUREȘCI (Fig. 39);
- ștraif de coală cu 3 banderole, din care două francate suplimentar cu marca dantelată adevzivă 1 BANI *Spic de grâu* 1893, expedit extern din MUNTENI GARA 26 JAN 899 la TONGRES - Belgia (Fig. 40, coperta 1), plus fragment din ziarul de limbă germană transportat - NEUE FREIE PRESSE, Wien (Fig. 41);
- banderolă francată suplimentar cu 5 BANI verde *Spic de grâu* 1898, expeditat București-Loce la 1900 (Fig. 42).

Dumitru F. DUMITRU, născut la 16 ianuarie 1936 în București, România, licențiat al Facultății de Ziaristică - București (1979). Editor, grafică de carte. Preocupări filatelice: România - banderole pentru ziare (1870-1909), ștampile pentru ziare, timbre perforate ziare U(NIVERSUL) și A(DEVÉRUL). Expozate de banderole, ștampile pentru ziare. Palmares: Aur („Paz del Chaco”, La Paz, Bolivia - 2001), Vermeil (un panou - EFIGRO 2008, București). Contact: ddmitti@yahoo.com

Fig. 30 - Bz. 4 cu titlul ziarului „L'Indépendance Roumaine”, 1896 (ștampile BUCUREȘCI • GARA DE NORD 26 JUN 96 și BACAU 27 JUN 896)

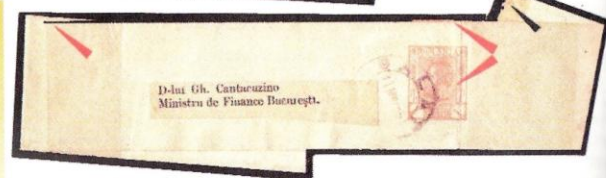
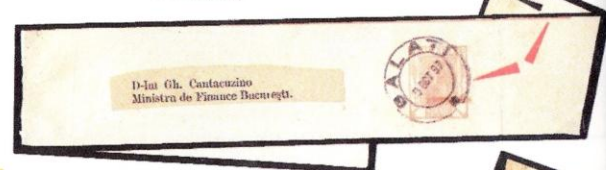
Fig. 30 - Wrapper 4 bearing the title of the newspaper „L'Indépendance Roumaine”, 1896 (cancellations BUCUREȘCI • GARA DE NORD 26 JUN 96 and BACAU 27 JUN 896)

Fig. 32 - Bz. 5, ansamblul linii+marcă plasat în stânga (clasic)
Fig.32 - Wrapper 5, the ensemble lines+stamp placed in the left side (classical)

Fig. 33 - Bz. 5, ansamblul linii+marcă plasat în dreapta
Fig.33 - Wrapper 5, the ensemble lines+stamp placed in the right side

Wrappers for newspapers and periodicals (1870-1909) - fourth part

Dumitru F. DUMITRU

THE FOURTH ISSUE - 1894

The fourth issue of wrappers was put into circulation in 1894. The design is the same as that of the value of 1½ BANI of the Ear wheat postage stamps issue, introduced into circulation in 1893, revealing the effigy of King Carol „with beard” in rectangle, framed left/right by an ear of wheat. The print is black on white or yellowish paper with visible blue flues. The technical data of the pattern wrapper are the following: the width between the separation lines is 42 mm and the length is 470 mm; the stamp has the dimensions of 20 x 25 mm and is retracted in the interior of the lines with 34-37 mm (Fig. 28); the separation lines are placed on the left side and are retracted with 45 up to 83 mm and have the length of 180 mm; over the stamp are 7.5 and below 8.5 mm.

The sheets on which the wrappers of this issue were printed, because it is unanimously accepted that these had 15 wrappers, were the minimum size is 470 x 630 mm (Fig. 28, the strip of the sheet had 4 wrappers)³⁾.

With this issue, the variable distance where the stamp is placed, on the left side, is worth noting: from 82 to 127 mm (Fig. 29).

An interesting item of this issue is a wrapper (Fig. 30) which, on the right side of the stamp, at 24 mm, has imprinted an advertisement of L'Indépendance Roumaine newspaper with the following configuration: at 2 mm under the separation line the name of the mentioned newspaper is printed, centered ▶▶▶

³⁾ To note the existence at the National Philatelic Museum of a sheet with 15 wrappers from this issue, the size of the sheet being indicated as 360x 631 mm. I point out that the presented wrappers have the length of 470 mm (and not 360 mm).

Fig. 34 - Bz. 5, dublă impresiune; licitația Caphila din 16 martie 2010, preț de pornire: 75€, preț de adjudecare: 142€
Fig. 34 - Bz. 5, double impression; Caphila auction, sale #49, March 16th, 2010; starting price: €75, hammer price: €142

Fig. 35a, b - Bz. 5, ștampilă de poștă ambulantă (nr. 9 și nr. 10)
Fig.35a, b - Wrapper 5. Cancellations of itinerary post (no. 9 and no. 10)

Fig. 36 - Bz. 5, anulare cu creionul
Fig.36 - Wrapper 5, cancellation by pen

on two parallel lines of 87.5 mm length, between them being a row in French language - *Votre abonnement finit le...* We believe that the print of this text was made after that of the wrapper itself, because the characters are imprinted with a non-uniform pression, a specific phenomenon of the composing/printing typographic system named monotype (the letters are picked one by one). The wrapper has the departure cancellation (rather clogged) BUCURESTI x GARA DE NORD x 26 JUN 96 and an arrival cancellation (extremely clear) BACAU x 27 JUN 896. This wrappers issue circulated until 1896, when as a result of the postage decrease for the dispatch of the newspapers from 1½ BANI to 1 BAN, by a little *retouch* made to the negative of this issue and changing the color, a new wrappers issue was put into circulation.

THE FIFTH ISSUE - 1896

The fifth issue of newspapers wrappers was put into circulation in 1896. Due to the fact that the postage for printings was reduced from 1½ BANI to 1 BAN, the Post not having prepared a new design had recourse to the *retouch* of the fraction ½ of the prior issue and to the change of the print color. Therefore, the new wrapper issue has the value of 1 BANI (the letter 1 appearing decentred) and the print is brown. The other technical data are obviously those of the IV-th issue, respectively the width - 42 mm, the length - 470 mm, the separation lines are placed in the left side at 36 (47) mm from the margin, having the length of 180 mm, and the stamp is retracted inside the lines with 36 mm (Fig. 31, strip of sheet containing 12 wrappers). I own three items of this issue which raised many questions. What is immediately noticeable is the **placement** (the position) of the ensemble of the separation lines + the stamp. It's known that the classical posi-

Fig. 37 - Bz. 5. ștampilă publicitară STEAUA DUNĂREI
Fig. 37 - Wrapper 5. Advertising cancellations STEAUA DUNĂREI

Fig. 38 - Bz. 5 și pliant publicitar, cu goarna factorului poștal (semnalată cu săgeată albastră)
Fig. 38 - Wrapper 5 and advertising folder, with the postman bugle (indicated by the blue dart)

tion of it (see Fig. 31 and 32) is in the left side of the wrapper retracted 45 mm from the margin (up to 83 mm), the stamp in its turn being retracted 36 mm between lines, with the adhesive tape on the back.

At all three mentioned wrappers, the ensemble lines+stamp is placed on the right side of the wrappers, with the effigy looking

to the left along the lines, all measurements of the classical position being found upside down on the right side of the wrapper, including the adhesive tape on the back (Fig. 33). All three wrappers are sent from the same place (Galați), within a short time frame: Oct. 9th, Oct. 21st and Nov. 11th [18]97 and to a sole recipient from Bucharest. ▶▶▶

If we look at either of these 3 wrappers in classical position, we notice that the stamp is upside down. Could it be a mounting error on the printing plate of a stamp (or even more) made when the continuation of the edition was done? Or are we looking at a new specific edition (less plausible) where the ensemble lines+stamp was wrongly placed on the right side(?). For a supplementary new edition, dispatches from other cities should appear. But there has been no sign of this until now. I own many wrappers of this issue, sent from different cities (PLOESCI, JASI, SLATINA, TULCEA, BUCURESCI, BUCURESTI - Fig. 35 - 39) to the same recipient in 1896, 1897, 1898, but only those sent from Galați in Oct-Nov 1897 presents this placement anomaly(?).

Other examples of this issue worth mentioning are:

- double impression (Fig. 34);
- wrappers with itinerant cancellations no. 9 and 10 BUCURESTI-JASI and JASI-BUCURESTI (Fig. 35a, b);
- cancellation of the stamp in pencil (Fig. 36);
- advertising cancellations STEAUA DUNĂREI/DIAR/founded in 1855 by/Mihail Kogălniceanu (two models, Fig. 37);
- advertising folder with wrapper and postmark of the postman (Fig. 38);
- advertising cancellation LIBRĂRIA/Storck&Müller/BUCURESTI (Fig. 39);
- strip of sheet with three wrappers, two of them being supplementary franked by the adhesive perforated stamp of 1 BANI Ear Wheat 1893, sent abroad from MUNTENI GARA 26 JAN 899 to TONGRES - Belgium (Fig. 40, cover 1) plus a fragment of the transported newspaper of German language - NEUE FREIE PRESSE, Wien (Fig. 41);
- Wrapper supplementary franked by green 5 BANI Ear Wheat 1898, sent București - Loco in 1900 (Fig. 42).

Fig. 39 - Bz. 5. ștampilă publicitară LIBRĂRIA Storck&Müller - BUCURESTI
Fig. 39 - Wrapper 5. Advertising cancellation LIBRĂRIA Storck&Müller - BUCURESTI

Fig. 41 - Fragment din ziarul expediat în Belgia, descoperit în interiorul banderolei din Fig. 40, coperta 1
Fig. 41 - Fragment of the newspaper sent in Belgium, discovered inside the wrapper from the Fig. 40, cover 1

Fig. 42 - Bz. 5. francare suplimentară cu 5 BANI 1899
Fig. 42 - Wrapper 5, supplementary franking with 5 BANI 1899

Dumitru F. DUMITRU, born on January 16th, 1936 in Bucharest, Romania, graduated of the Faculty of Journalism - Bucharest (1979). Editor, book design. Philatelic preoccupations: Romania - wrappers for newspapers (1870-1909), cancellations for newspapers, perforated stamps newspapers U(NIVERSUL) and A(DEV)ERUL. Exhibits with wrappers, cancellations for newspapers. Palmars: Gold („Paz del Chaco”, La Paz, Bolivia - 2001), Vermeil (one frame - EFIRO 2008, Bucharest). Contact: ddmitti@yahoo.com

Banderole cu mărci tipărite pentru ziare și periodice (1870-1909) - partea a V-a

Dumitru F. DUMITRU

EMISIUNEA a VI-a - 1899

Emisiunea a VI-a de banderole pentru ziare, pusă în circulație în anul 1899, s-a născut prinzând, se pare, și de data aceasta Poșta Română nepregătită. Epuizându-se tirajul „retușat” al emisiunii a V-a, cea la care s-a eliminat fracția $\frac{1}{2}$ și s-a schimbat culoarea tiparului din negru în brun, Poșta, pentru varietatea emisiunilor, probabil, a hotărât să continue tirajul emisiunii a IV-a de banderole de $\frac{1}{2}$ BANI tipar negru, la care însă s-a aplicat, cu roșu, supratiparul 1 BAN (Fig. 43).

Poate exista și supoziția că la epuizarea emisiunii a V-a (tipărită în 1896) s-a descoperit în depozitele Poștei o anumită cantitate nedifuzată de coli din emisiunea a IV-a de $\frac{1}{2}$ BANI, luându-se hotărârea supratipării acesteia cu 1 BAN roșu. Este însă puțin probabil ca eventualul stoc de banderole descoperit și tipărit în 1894 să fi fost suficient pentru a acoperi nevoile Poștei aproape trei ani, drept care considerăm că suntem în fața unei continuări a tirajului din 1894, peste care s-a aplicat respectivul supratipar.

Pe scurt, datele tehnice ale acestei emisiuni sunt următoarele (philatelica.ro nr. 4(9)/2010, p. 4 și Fig. 27): desenul este conform mărcii poștale „Spic de grâu” $\frac{1}{2}$ BANI din 1893, cu efigia Regelui Carol I „cu barbă”, încadrat stânga/dreapta cu câte un spic de grâu. Tiparul este negru pe hârtie albă sau crem, cu scame albastre vizibile. Lățimea între liniile de separație este de 42 mm, iar lungimea banderolei este de 470 mm⁴⁾; marca este retrasă de la marginea

⁴⁾ Și din această emisiune cu supratipar, la Muzeul Național Filatelic se află o coală cu 15 banderole, însă pentru lățimea colii, respectiv pentru lungimea banderolelor, este indicată cota de 283 mm(!), în timp ce toate banderolele din colecție au 470 mm lungime (Fig. 44).

Fig. 44 - Bz. 6, supratipar centrat; lungime 470 mm
Fig. 44 - Bz.6, centered overprint; length 470 mm

1

BAN

Fig. 43 - Supratiparul 1 BAN roșu, aplicat pe Bz. 4/1894
Fig. 43 - Red overprint 1 BAN, applied on Bz.4/1894

EMISIUNEA a VII-a - 1901

A VII-a emisiune de banderole pentru ziare este pusă în circulație în anul 1901 după clișeu corectat 1 BAN „Spic de grâu”. În funcție de distanța între liniile de separație se disting două tipuri:

tip I - distanța între linii este de 42 mm; marca are dimensiunile 19,5x25 mm, retrasă la 82 mm față de marginea din stânga, din care 35 mm în interiorul liniilor; deasupra mărcii sunt 8 mm, iar sub marcă 9 mm (Fig. 49, 50);

tip II - distanța între linii este de 31 mm; marca are dimensiunile 19x24 mm, retrasă la 30 mm de la marginea din stânga, din care 20 mm în interiorul liniilor; deasupra mărcii și dedesubt sunt câte 3,5 mm (Fig. 51). Liniile de separație la ambele tipuri au lungimea ▶▶▶

de 180 mm, fiind plasate în partea stângă, la 47 mm tipul I și la 10-15 mm tipul II.

Tiparul este brun, dar brun închis la tipul II. Hârtia folosită este alb-verzuie (Fig. 49) sau crem (Fig. 50), ambele cu scame.

O ultimă observație: banderolele tipul II (31 mm între liniile de separație) sunt întâlnite în ultima perioadă de circulație (1904) a acestei emisiuni (Fig. 51).

EMISIUNEA a VIII-a - 1905

Emisiunea a VIII-a de banderole pentru ziare a fost pusă în circulație în anul 1905, cu același clișeu al emisiunii a VII-a din anul 1901, schimbându-se însă culoarea tiparului - din brun în negru. Hârtia folosită este albă (Fig. 52) sau crem (Fig. 53), ambele cu scame. Ansamblul linii de separație+marca poștală este amplasat în partea stângă, retras de la margine cu ușoare diferențe: 20 (23) mm pe hârtia albă (Fig. 55) și 26 (30) mm pe hârtia crem (Fig. 53). Mai trebuie precizat că această emisiune este ultima la care s-a utilizat desenul tip „Spic de grâu”; de asemenea, din această emisiune nu am întâlnit decât tipul II al emisiunii a VII-a - respectiv cel cu 31 mm între liniile de separație (Fig. 52-54).

Dumitru F. DUMITRU, născut la 16 ianuarie 1936 în București, România, licențiat al Facultății de Ziaristică - București (1979). Editor, grafică de carte. Preocupări filatelice: România - banderole pentru ziare (1870-1909), ștampile pentru ziare, timbre perforate ziare U(NI-VERSUL) și A(DEV)ERUL. Exponate de banderole, ștampile pentru ziare. Palmare: Aur („Paz del Chaco”, La Paz, Bolivia - 2001), Vermeil (un panou - EFIGIO 2008, București). Contact: ddmiti@yahoo.com

Fig. 48 - Bz. 6, ștraif de coală cu patru banderole expediat BUCUREȘTI - CRAIOVA; lungimea banderolei 470 mm

Fig. 48 - Bz.6, strip of sheet with patru wrappers sent BUCUREȘTI - CRAIOVA; wrapper length 470 mm

Fig. 45 - Bz. 6, supratipar descentrat
Fig. 45 - Bz. 6, decentered overprint

Fig. 46 - Bz. 6, expediat Gara Sihlea
Fig. 46 - Bz. 6, sent Gara Sihlea

Fig. 47 - Bz.6 pereche, francat suplimentar 3 BANI, 1895, expediat AARAU 9.IX.99 (Elveția); lungimea banderolei 394 mm
Fig.47 - Bz. 6 pair, supplementary franked with 3 BANI, 1895, sent AARAU 9.XI.99 (Switzerland); wrapper length 394 mm

Wrappers for newspapers and periodicals (1870-1909) - fifth part

Dumitru F. DUMITRU

THE SIXTH ISSUE - 1899

The 6th issue of wrappers for newspapers, put into circulation in 1899, was born, this time also catching the Romanian Post by surprise. The „retouched” edition of the 5th issue being out of print - where the ½ fraction was eliminated and the color of the print was changed from black to brown - the Post probably decided, for the variety of the issues, to continue the run printing of the 4th issue of wrappers of 1½ BANI print in black, to which it was applied, in red, the overprint 1 BAN (Fig. 43).

The supposition that at the exhaustion of the 5th issue (printed in 1896) a quantity of *unsprayed* sheets of the 4th issue of 1 ½ BANI was discovered in the Post warehouses could also be real, and a decision was taken to overprint it with 1 BAN in red. But it's unlikely that the possible wrappers stock, discovered and printed in 1894, would have been enough to satisfy the needs of the Post for almost 3 years, so we consider that we have here a continuation of the run printing from 1894, which was overprinted.

Briefly, the technical data of this issue are the following (philatelica.ro, no. 4(9)/2010, p. 4 and Fig. 27): the design is like the one from the postage stamp „Ear wheat” 1 ½ BANI from 1893, with the effigy of the King Carol I „with beard”, framed on left/right side by an ear wheat. The print is black on white or cream-coloured paper, with visible blue fluffs. The width between the separation lines is 42 mm and the length of the wrapper is 470 mm⁴⁾; the stamp is retracted from the left margin with 73 mm and inside the lines with 37 mm (Fig. 44), above and below the stamp there are 8.5 mm. The whole lines and stamp is placed on the left side, the separation ▶▶▶

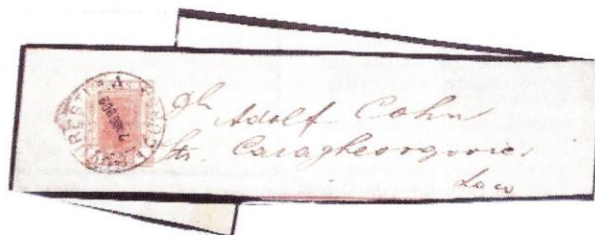

Fig. 49 - Bz. 7, tip I, white-greenish paper

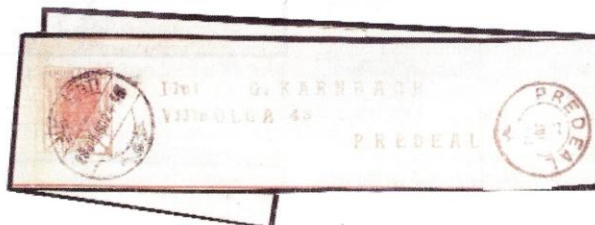
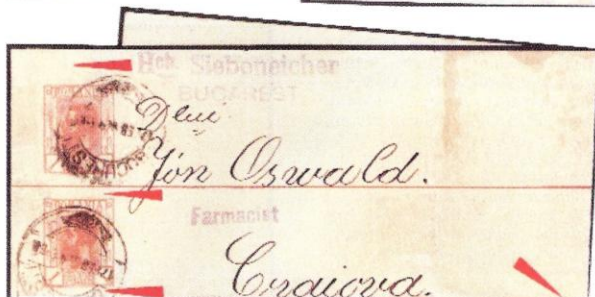

Fig. 50 - Bz. 7, tip I, cream-coloured paper

Fig. 51 - Bz. 7, pereche, tip II

⁴⁾ A sheet with 15 wrappers of this issue with overprint is at the National Philatelic Museum, but for the width of the sheet, respectively the wrappers length is given the quota of 230 mm(!), whilst all the wrappers from the collection have 470 mm length (Fig. 44).

lines being of 180 mm; on the same part, on the reverse there is the area with gum, of 10 mm width. At the circulated sheet strip from Fig. 48 the placement of the lines is at 23 mm from the left margin, the other data are for the item from Fig. 44.

The sheets on which the wrappers of this issue were printed, because it is unanimously accepted that they had 15 wrappers, had the format of 470x630 mm (Fig. 44), 470 mm being the biggest quota met in the collection items. Other dimensions (355 mm, 368 mm or even 283 mm at the sheet from the National Philatelic Museum) represent the wrappers cut in accordance with the newspaper they had to embale.

Regarding the overprint (Fig. 43), this is frequently decentred, surpassing sometimes far too much the stamp (Fig. 45). Wonderful items are the pair of wrappers supplementary franked with brown 3 BANI „Ear wheat”, brown, 1895, sent in Switzerland (Fig. 47) and the strip of four wrappers sent to Craiova (Fig. 48).

THE SEVENTH ISSUE - 1901

The 7th issue of wrappers for newspapers is launched into circulation in 1901 after the corrected cliché 1 BAN „Ear wheat”. In accordance with the distance between the separation lines there are two types:

type I - the distance between the lines is 42 mm; the stamp has the dimensions 19.5x25 mm, retracted at 82 mm from the left margin, among which 35 mm inside the lines, above the stamp there are 8 mm and below the stamp - 9 mm (Fig. 49, 50);

type II - the distance between the lines is 31 mm; the stamp has the dimensions 19x24 mm, retracted at 30 mm from the left margin, among which 20 mm inside the lines; above and below the stamp there are 3.5 mm (Fig. 51). The separation lines at both types have the length 180 mm, being placed in the left side

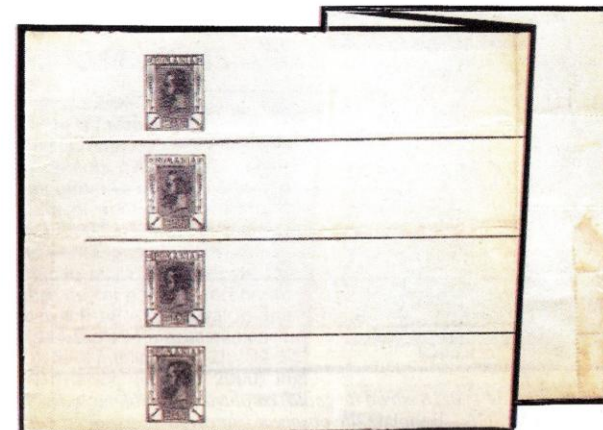

Fig. 52 - Bz. 8, ştraif de coală cu patru banderole, hârtie albă cu scame; lungime 323 mm

Fig. 52 - Bz. 8, strip of sheet with four wrappers, white paper with fluffs; length 323 mm

Fig. 53 - Bz. 8, hârtie crem, cu scame

Fig. 53 - Bz. 8, cream-coloured paper, with fluffs

at 47 mm for the type I, and at 10-15 mm for the type II.

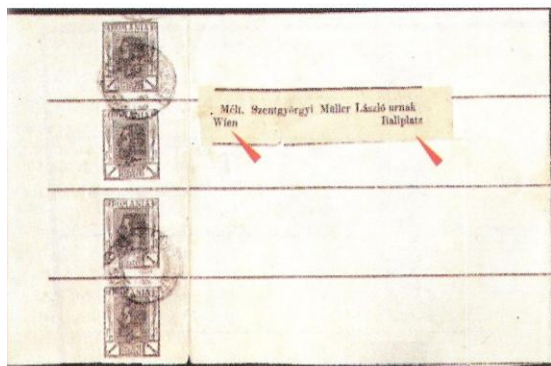
The print is brown, but dark brown at type II. The paper used is white-greenish (Fig. 49) or cream-coloured (Fig. 50), both with fluffs.

A last observation: the wrappers type II (31 mm between the separation lines) are recorded during the last period (1904) of the circulation of this issue (Fig. 51).

THE EIGHTH ISSUE - 1905

The 8th issue of wrappers for newspapers was launched into circulation in 1905, with the same cliché of the 7th issue from 1901, the print color being chan-

ged from brown to black. The used paper is white (Fig. 52) or cream-coloured (Fig. 53), both with fluffs. The ensemble of the separation lines + the stamp is placed on the left side, retracted from the margin with some differences: 20 (23) mm on white paper (Fig. 55) and 26 (30) mm on cream-coloured paper (Fig. 53). We have to mention that this issue is the last one of which the design „Ear wheat” was used and also at this issue we met only the type II of the 7th issue, respectively the one with 31 mm between the separation lines (Fig. 52-54). ▶▶▶

Dumitru F. DUMITRU, born on January 16th, 1936 in Bucharest, Romania, graduated of the Faculty of Journalism - Bucharest (1979). Editor, book design. Philatelic preoccupations: Romania - wrappers for newspapers (1870-1909), cancellations for newspapers, perforated stamps newspapers U(NIVERSUL) and A(VEVERUL). Exhibits with wrappers, cancellations for newspapers. Palmares: *Gold* („Paz del Chaco”, La Paz, Bolivia - 2001), *Vermeil* (one frame - EFIRO 2008, Bucharest).
Contact: ddmiti@yahoo.com

Fig. 54 - Bz. 8, ștraif de coală cu patru banderole expediat de la BUCUREȘTI 8 APR 10 la VIENNA - Ballplatz (de observat francarea la extern cu 4 BANI în loc de 5 BANI; posibil ca diferența să se regăsească pe coletul transportat; deasupra mărcii primei banderole se poate observa urma unei ștampile); lungime 317 mm

Fig. 54 - Bz. 8, strip of sheet with four wrappers from BUCUREȘTI 8 APR 10 to VIENNA - Ballplatz (to note the international rate franking of 4 BANI instead of 5 BANI; it's possible that the difference to be found on the parcel transported; above the stamp of the first wrapper could be seen the trace of a postmark); length 317 mm.

Licitația Caphila, sale #49 din 16 martie 2010

Bandă de ziare, emisiunea a V-a, 1 B brun (Mi #S7, CMPR '74 #BZ.6a.), ștraif de patru banderole, impresiune degradată.
Preț de pornire: 100 €,
preț de adjudecare: 159 €.

